

Naročnina

Dnevna izdaja

za kraljevine Jugoslavije

mesečno 25 Din

polletno 150 Din

celoletno 300 Din

za inozemstvo

mesečno 40 Din

nedeljska izdaja

celoletno v Jugo-

slaviji 120 Din, za

inozemstvo 140 D

SLOVENEČ

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Celoletni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za Isasate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov

1 stolp, peti vrsta

mal oglaš po 150

in 20, večji oglaš

nad 45 mm višine

po Din 250, veliki

po 3 in 4 Din, v

uredniškem delu

vrstica po 10 Din

g. Pri večjem o

naročilu popusti

Izide ob 4 zjutraj

razen ponedeljke

in dneva po prezniku

Na potu h kmetijski
zbornici

Celo in dobro delo se je izvršilo z razpustom stare Kmetijske družbe in ustanovitvijo nove. Celo, ker se je enkrat za vselej napravilo konec nezdravim strank. Prepričani v družbi, dobro, ker so se z ustanovitvijo nove družbe položili trdni temelji za ustanovitev Kmetijske zbornice. Padla je stara Kmetijska družba, da na njenem mestu nastane nova in boljša. Pozitiven princip gradnje je tako popolnoma zmagal. In to je najlepši dokaz, da se je izvršilo res celo delo.

To potrjujejo tudi pravila nove družbe, ki so že čisto tako prirojena, da more Kmetijska družba v Ljubljani vsak hip postati Kmetijska zbornica. Tako se v prvem paragrafu pravil pravi naravnost, da je namen družbe »postati, kadar bi bilo v okviru zakonov ali uredb to mogoče in potrebno, strokovni zastop kmetovalcev v obliki Kmetijske zbornice«. Da je ta potreba že pred vratmi, je naglasil sam ban Sernec, ko je v svojem programatičnem govoru na ustanovnem obnem zboru nove družbe ugotovil, da imajo že vsi stanoviti svojo stanovsko organizacijo, le kmečki je brez nje. In če pravi ban dalje, da je z veseljem konstatiral, da se vidijo iz pravil nove družbe že konture bodoče Kmetijske zbornice, potem iz tega jasno sledi, da je tudi že vlada za ustanovitev Kmetijske zbornice in da je odvisno le od kmeta, da pride do te ustanovitve čim prej. Dobra volja vlade je torej tudi, treba je sedaj samo še dokazati dobro voljo kmetovalca. Ta pa se ne more z nobeno stvarjo tako prepričujoče pokazati, kakor če vsi slovenski kmetovalci ko en moč vstopijo kot redni člani v Kmetijsko družbo.

To store tem lažje, ker so pravila nove Kmetijske družbe takšna, da bo gospodar družbe tudi kmetovalec sam. Tako pravi § 5. družbenih pravil, da pristojna pravica glasovanja na zborovanjih ter aktivna in pasivna volivna pravica v društvene zastope edinole rednemu članu. Redni član pa zopet more postati samo tisti, ki se dejansko bavi s kmetijstvom in ki redi najmanj eno govedo, ali pa resnični kmetijski strokovnjak, ki živi od svojega strokovnega poklica.

Vse te pa mora družba sprejeti in zato se odslej ne bo več godilo, da bi se slovenski kmetovalec odklonil kot ud družbe, ker komurkoli ne ugaja njegovo prepričanje. Ta določba jasno kaže, da hoče nova družba res postati organizacija vseh kmetovalcev. To pa je prvi pogoj, da postane Kmetijska družba Kmetijska zbornica. Zakaj samo ona organizacija, ki združuje vse kmetovalce in ki tudi hoče združiti vse kmetovalce, more biti Kmetijska zbornica.

Se druge važne določbe iz pravil dokazujejo, da smo z novo Kmetijsko družbo res dobili podlago za Kmetijsko zbornico. Volitve v novi družbi se ne bodo več vršile po večinskem načelu, temveč po proporcu. Manjšina se bo mogla vedno tudi uveljaviti in ne bo potisnjena v brezpomembnost, kakor se je godilo dosedaj. Seveda pa mora biti ta manjšina tudi zadostno velika, da se ne bo po nepotrebnem oviralo delo. Če pa se zahteva, da mora vsako kandidatno listo podpirati vsaj 20 delegatov, se bo s tem gotovo vsakdo strinjal. Da bi vsak delegat postavljaj svojo kandidatno listo, res ne more biti dobro.

Posebne važnosti so trije strokovni odseki, ki bodo nastopali kot posvetovalni organi zakonodaje in uprave. Od teh odsekov se bo izvolil eden iz vrst malih, drugi iz vrst srednjih in tretji iz vrst velikih kmetovalcev. Tudi ta določba uglaja pot k ustanovitvi Kmetijske zbornice. Kakor imajo vsi kmetovalci en splošen interes, tako pa ima vsak tudi svoj poseben interes. Jasno je, da se interesi malega kmeta ne krijejo vedno z interesi veleposestnika in da je zato potrebno spraviti te posebne interese v sklad. To je ravno namen strokovnih odsekov, ki bodo poleg tega zastopali interese svoje skupine.

Tako so pravila nove kmetijske družbe prvi korak na poti k ustanovitvi Kmetijske zbornice. V tem je veliki pomen nove družbe, v tem pa je tudi nad vse resen opomin vsem kmetovalcem, da store svojo dolžnost in da se prijavijo kot redni člani Kmetijske družbe v Ljubljani. Vsi stari prepripi, vsa stara nesoglasja so pokopana in sedaj je tu vsem skupna Kmetijska družba, za katero morajo delovati vsi. Lepa in ugodna prilika je dana z ustanovitvijo Kmetijske družbe v Ljubljani, da se kmetovalec v polni meri uveljavi v jav-

Razsodba v šumskem procesu

Vsi obtoženci obsojeni na izgubo pokojnine - Za kazensko dejanje bodo odgovarjali pred rednimi sodišči

Belgrad, 18. novembra. (AA) Danes ob 11 dopoldne se je začelo v tretjem odelenju državnega sveta čitanje obsodbe proti Luju Novaku in drugom, obtoženih zaradi šumskih afer. Čitanje obsodbe je trajalo 2 in pol uri. Od obtožencev je prisostvoval današnji zaključni seji tega procesa g. Lujo Novak. Obsodba, ki obsega več ko 90 tiskanih strani, veli:

Po izvršeni preiskavi je sodišče vzelo v predhodno razpravo in v ocenitev zahtev posameznih obtožencev in njihovih braniteljev, naj bi se nabavili neki novi službeni podatki, naj bi se zaslislale nove priče, naj bi se potom novih strokovnjakov sestavila nova poročila in naj bi se končno omislilo poročilo anketnega odbora. Sodišče je ugotovilo, da ni povoda za odlaganje procesa, ker smatra, da bi ti novi dokazi nikakor ne izpremenili stanja stvari, kakor ga je ugotovila dosedanja preiskava. Po drugi strani pa bi ti novi dokazi ugotavljali samo okolnosti, ki so z dosedanjo preiskavo razjasnjene, ali pa okolnosti, ki bi bile brez vpliva na dosedanje ugotovitve. Neumestna je nadalje zahteva po predložitvi poročila anketnega odbora kot organa parlamenta, ker je bilo to poročilo namenjeno samo parlamentu. Vrh tega se je preiskava v tem kazenskem procesu vodila popolnoma samostojno in se poročilo anketnega odbora ni moglo vzeti kot dokaz in je lahko tvorilo samo temelj za samostojno preiskavo. S kršitvami službenih dolžnosti, kakor so navedene v obtožnici, so obtoženci kršili zakonske predpise. Ta kršitev predstavlja nepravilnosti v službi s hujšimi posledicami v smislu člena 159. uradniškega zakona, ker so se ponavljali in so bili v važnih vprašanjih oškodovani državni interesi. Ker so bili v važnih vprašanjih oškodovani državni inter-

resi. Ker so bili ti prestopki storjeni v aktivni službi obtožencev, se kaznujejo v smislu čl. 217. točka 1 uradniškega zakona po čl. 218 istega zakona, v kolikor so sedaj v penziji, a obtožence Vabina se kaznuje po čl. 165 tega zakona, ker je v aktivni službi. Obtožencem je sodišče priznalo kot olajševalno okolnost, da še niso bili disciplinsko kaznovani, kot obtežilno okolnost pa dejstvo, da gre za veliko število dejanj. V kolikor se pojavljajo v posameznih dejanjih znaki dejanj, kaznivih po splošnem kazenskem zakonu, jih disciplinsko sodišče ni pretresalo, nego prepuščilo pristojnim sodiščem v nadaljno postopanje. Sodišče je nadalje med razpravo opazilo, da nekaj uradnikov, ki so sodelovali pri nedovoljenih dejanjih, ni bilo obtoženih in da proti njim sploh ni bila uperjena preiskava. Zato je na osnovi § 9. kazenskosodnega postopnika sklenilo, da o tem obvesti ministra zaradi nadaljnjih zakonskih ukrepov.

Na osnovi ugotovljenih dejstev in členov 165, 172, 193, 194, 218 in 222 uradniškega zakona je sodišče sklenilo, da se obtoženci dr. Lujo Novak, pomočnik ministra za šume in rudnike v pok., Miodrag Stamenković, generalni direktor v pok., Slavoljub Ilić, načelnik v pok., Karel Karob, direktor šum v pok., Josip Hos, inspektor v pok., Dimitrije Milošević, pravni referent v pok. in Ivan Širer, direktor v pok., kaznujejo po čl. 218 v zvezi s členom 217 točka 1 uradniškega zakona z izgubo pokojnine. Obtoženi Radovan Babić, inž. in uradnik 8/I. se kaznuje po čl. 165 točka 2 uradniškega zakona z 20% znižanjem osnovne in položajne plače za dobo enega leta in z ustavitvijo napredovanja v dobi treh let. Obtoženci se končno opravičajo vseh dejanj, katerih niso krivi.

Vseučilišni profesor Jovanović
pred državnim sodiščem

Radi predavanja „Psihologija naših seljakov v raznih krajih države“.

Belgrad, 18. novembra. (AA) Danes ob 8 dopoldne je bila v državnem sodišču za zaščito države otvorjena razprava proti dr. Dragoljubu Jovanoviću, profesorju belgrajškega vseučilišča, obtoženemu po čl. 3 in 4 zakona o zaščiti države. Predsednik državnega sodišča dr. Dušan Subotić je po otvoritvi razprave dal besedo državnemu tožilecu dr. Ucoviću, ki je ponovno predčital obtožnico, ker je bila razprava pred tedni odložena. Državni tožilec obtožuje Dragoljuba Jovanovića, da je v svojem predavanju »Psihologija naših seljakov v raznih krajih države«, ki ga je imel v dijaškem društvu »Progres« na belgrajškem vseučilišču, uporabil izraze, ki jemljejo predavanju znanstveni značaj in popolno objektivnost. Med predavanjem je Jovanović zašel v oceno političnih momentov po 6. januarju in jih javno kritiziral. S tem je zagrešil dejanje, ki se kaznuje po čl. 3 in 4 zakona o zaščiti države. Zatem je predsednik državnega sodišča pozval dr. Jovanovića, da obrazloži svoje pre-

davanje v »Progresu«. Jovanović je izjavil, da je to predavanje proizvod njegovih dolgoletnih studij na licu mesta. Predavanje je decela znanstvenega značaja. Hotel je prikazati psihologijo šumadijskega seljaka. Odločno je zavračal, da bi bil komunist, kar ni bil nikoli. V poseben greh se mu šteje, da ga obtožujejo za komunisto.

Sodišče je zaslislalo razne priče, predvsem Branislava Jovanovića, bivšega policijskega agenta mestne uprave, sedaj pisarja v Smederevem, in Miodraga Oprečkovića, agenta mestne uprave v Belgradu. Oba obremenjujeta Jovanovića. Zatem so bili zaslišani Dragomir Tosić, Nikola Konstantinović, tajnik ministrstva prosvete, Vasiljev Petrović, pisar I. okrožnega sodišča v Belgradu, Gvozden Simić in Jovan Jovanović. Zatem je sodišče odredilo konfrontacijo med pričami in obtožencem, nakar je bila razprava ob 1 prekinjena in se bo nadaljevala jutri ob 8.

Sofijske demonstracije proti reparacijam

Policija streljala v zrak — Protest francoskega poslaništva

Sofija, 18. nov. (Tel. Slov.) V protest proti bolgarskim reparacijskim bremenom je danes po vsej Bolgariji v trgovinah, pisarnah in tovarnah za dve ure počivalo delo kot narodna manifestacija, obenem pa je počival petnajst minut sploh ves promet. V tem času so imele vse gospodarske organizacije javne shode, na katerih so bile soglasno sprejete resolucije, ki so jih potem brzojavili na vse sorodne organizacije v inozemstvu. Po teh protestnih zborovanjih je ljudska množica, večinoma študenti, kljub policijski prepovedi priredila demonstrativni obhod po mestu. Pred francoskim poslaništvom so demonstranti vzklikali proti Fran-

ciji in reparacijam. Močni policijski oddelki so morali manifestante razpršiti, ki so potem odšli pred angleško poslaništvo in tam ponovili svoje demonstracije. Ko so se vračali, jim je zastavila pot policija peš in na konjih. Nastal je pretep, v katerem je policija streljala v zrak. Zadet je bil en študent, vendar je bil samo lahko ranjen. Šef policije je osebno pozivljal množico, naj ne moti vtisa dopoldanskih manifestacij s svojimi izgredi, nakar so se demonstranti razpršili. Kakor se čuje, je francosko poslaništvo že protestiralo pri ministrskem predsedniku Ljapčevu proti tem izgredom.

Krvav pretep med bolg. liberalci

Sofija, 18. nov. AA. Razdvojenost v vrstah naciopalno liberalne stranke je bila večeraj zapečatena s krvavim epilogom. V Plovdivu se je vršila skupščina te stranke, na kateri je govoril predsednik stranke Smilov. Razdvojeni struji sta se našli v kavarni »Molec«. Kmalu so se privrženci ene in druge struje sprli. Med splošnim prerekanjem je bil neki Aleksije Todor iznenada udarjen s palico-po glavi. Napadeni je v trenutnem razburjenju pograbil

nem življenju. Naj slovenski kmetovalec te ugodne prilike ne zamudi, temveč jo v polni meri izkoristi!

Sofijska pogajanja

Sofija, 18. nov. AA. Bolgarska agencija javlja: Bolgarsko-jugoslovanska delegacija je danes zasedala pod predsedstvom g. Saponića. Na današnji seji so razpravljali samo o vprašanju dvolastniških posestev.

Banova brzojavka kralju
in kraljeva zahvala

Ljubljana, 18. nov. AA. Ob nastopu svoje službe je ban dravske banovine g. inž. Dušan Sernec poslal maršalatu dvora Nj. Vel. kralja naslednjo brzojavko: »Ko nastopam poverjeno mi službo bana dravske banovine, naprošam maršalat, da predloži Nj. Vel. kralju Aleksandru I. izjavo moje najgloblje udanosti, ki jih vežem s trdnim sklepom, da bom vse svoje moči posvetil blagru in procvitu banovine in njenega prebivalstva. Obenem me je podrejeno uradništvo ob prezeemu poslov naprosilo, da predložim Nj. Vel. kralju izraze njegove globoke in healežne udanosti in njegove obljube, da bo po cvrženih intencijah svojega Najvišjega gospodarja z vso nemo in vestnostjo vršilo poverjene mu naloge.«

Od g. ministra dvora je g. ban dravske banovine prejel nato naslednji odgovor:

»G. ban! Nj. Vel. kralj je z zadovoljstvom sprejel tople in rodoljubne izraze udanosti, ki ste jih predložili, ko ste prevzeli dolžnosti bana dravske banovine, ter mi je blagovolil odrediti, naj vam izjavim njegovo prisrčno zahvalo. Minister dvora Jevtić.«

Samo 10 fin. direktij bo

Belgrad, 18. novembra. (Tel. »Slov.«) Izšla je uredba, s katero se ukinejo dosedanje finančne direktije. Tako prenehajo delovati finančne direktije v Mostarju, Osijeku, Bitolju in Kragujevcu. Ker je država sedaj razdeljena na 9 banovin bo odslej naprej tudi le 9 finančnih direktij s sedeži v središčih banovin. Razen tega bo ustanovljena za Belgrad, Pančevo in Zemun 10. finančna direktija. Do novega leta se nahajajo bivše finančne direktije v likvidaciji. S 1. januarjem ostavijo svoje delo.

Rudarska konferenca

Belgrad, 18. novembra. (Tel. »Slov.«) Danes se je vršila pri generalni direktiji rud, konferenca, na kateri so razpravljali o načrtu novega rudarskega zakona. Iz Ljubljane je bil navzoč višji rudarski svetnik Strgar, dalje zastopnik rudarskega glavarstva iz Zagreba Turina in g. Čubelić iz Splita, iz Sarajeva pa g. Stepan Bosak. Poleg zastopnikov rudarskih okrajnih glavarstev in generalne direktije so se udeležili posvetovanj tudi zastopniki industrijskih zvez.

Napredovanja sodnikov

Belgrad, 18. nov. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so bili na predlog ministra pravde pomaknjeni: v 3-I dr. Jakob Konda, sodnik višjega sodišča v Ljubljani; v 4-a-I Alojzij Mendel, sodnik okrožnega sodišča v Celju; v 4-a-I Ivan Kralj, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani; v 4-a-I Ivan Grozdnik, predstojnik okrajnega sodišča v Mokronogu; v 4-I dr. Josip Smid, sodnik okrajnega sodišča v Laškem; vsi iz 4-I. V 4-I Anton Šavel, sodnik okrajnega sodišča v Kočevju iz 5-I; v 5-I Miloš Lečnik, sodnik okrajnega sodišča v Radečah, Miloš Seniko, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru, dr. Stan-ko Štrukelj, sodnik pri predsedništvu višjega deželnega sodišča v Ljubljani in dr. Vlado Rupnik, sodnik pri okrožnem sodišču v Celju, Fran Zavašnik, sodnik okrajnega sodišča v Dolenji Leadavi; vsi iz 6-I.

Dva nevarna špiona
aretirana

Sušak, 18. nov. (Tel. Slov.) Obmejni policijski komisar na Sušaku g. Bujičić je aretiraj dve sumljivi osebnosti, ki sta se dalje časa mudili na Sušaku. Na podlagi sumljivih znamenj, naknadne aretacije in nadaljne preiskave je obmejni komisar ugotovil mnogo obtežilnega materiala, ki dokazuje, da sta obe osebi špijonirali zoper našo državo v prid neke druge sosedne države. Špijonaža je bila zelo široko razvita in sicer vodijo niti v pomorsko pristanišče, od koder so dobivali krivci direktive. Obe osebi sta dejanje priznali in sta bili iz Sušaka eksportirani v Belgrad, kjer bosta sojeni po zakonu o zaščiti države.

Sava 6 metrov nad normalo

Brod, 18. nov. (Tel. »Slov.«) Sava je tako narastla, kakor že dolgo vrsto let ne. Njen nivo se je dvignil za 6 m nad normalo. Ako se dvigne še za par centimetrov, bo nastopila katastrofa in bodo pokrajine od Broda do Belgrada poplavljene.

Haaška konferenca šele januarja

London, 18. nov. (Tel. Slov.) »Daily Telegraph« poroča, da so se izjavila vsa nemško-angleška prizadevanja, pripraviti Francijo do tega, da bi se druga haaška konferenca sklicala začetkom decembra. Francoska vlada vztraja pri tem, da se sestane konferenca šele po nemškem plebiscitu, sploh pa ne prej, dokler se ne odstranijo ovire za ureditev madžarski in bolgarskih reparacij, dočim je angleška vlada slej ko prej za to, da se čimprej brezobzirno uveljavijo Youngov načrt.

Pariz, 18. novembra. (Tel. »Slov.«) Čuje se, da je francoska vlada sklenila predlagati udeleženi kabinetom 3. januar kot termin za sestanek druge haaške konference. Podobno je, da so preglašovali Brianda, ki je bil še pretekli teden zadovoljen z rokami, ki ga je predlagala Nemčija. Vprašanje je še, kakšno stališče bodo zavzele ostale države glede francoskega predloga, proti kateremu imajo močne pomisleke v Nemčiji in tudi v Angliji, kjer smatrajo, da je mesec januar že dosti obremenjen z zasedanjem Sveta Društva narodov in s pomorsko razorožitveno konferenco, ki se bo začela 21. januarja v Londonu.

Nemiri na praških univerzah

Praga, 18. novembra. (Tel. »Slov.«) V Pragi so se danes nadaljevali študentski nemiri na nemškem vseučilišču, ki so se kmalu razširili tudi na češko vseučilišče. Rektorat je češko vseučilišče zatvoril. Nemški študentje so popoldne hoteli napasti zatvorjeni kemični institut, pa jih je policija razgnala. Da se prepreči nadaljni napadi, je danes popoldne ob 3 policija prvič, odkar obstoji vseučilišče, stopila na akademična tla in zasedla kemični institut. Študenti so napadli tudi Karolineum, tako da so bila predavanja prekinjena in se je moralo poslopje izprazniti. V četrtek bodo češki medicinci imeli demonstracijski shod, na katerem bodo govorili tudi dekanji vseučilišča. Nato bo spreved študentov po mestu.

Ali bo mogoč sporazum glede podmornic

Rim, 18. nov. AA. Po poročilu Giornale d'Italia se bodo nadaljevala preliminarne pogajanja o pomorski razorožitvi med Francijo in Italijo v Parizu. Italijo bo zastopal njen pariški poslanik, ki je že prejel nova navodila svoje vlade. Šele po teh preliminarjih pogajanjih bo mogoče ugotoviti, ali je razorožitveni sporazum med Italijo in Francijo sploh dosegljiv.

London, 18. novembra. (Tel. »Slov.«) General Dawes je imel danes daljši razgovor z Macdonaldom, nato pa je odpotoval v Francijo, kakor se trdi zato, da obišče visokega francoskega generala. Njegova pot pa se spravlja v zvezo z angleško-ameriškim prizadevanjem, pripraviti Francijo in Italijo še pred londonsko konferenco k skupni mizi v svrhu obravnavanja sredozemskega problema.

Sovietska davčna pesem

Moskva, 18. nov. AA. V vsej državi se je začela, kakor sovjeti temu pravijo, sanacija finančno-uradniškega aparata. Vsi uradniki, ki niso zbrali toliko davkov, kolikor je bilo določeno, so odpušteni iz službe. Uradniki se branijo s tem, da že čisto izčrpan narod ne more nositi tolikih bremen.

Težki strankarski spopadi na Poljskem

Varšava, 18. nov. (Tel. »Slov.«) V Varšavi, Poznanju in Lvovu je prišlo večeraj do političnih spopadov. V Poznanju so večeraj kmetski pristaši vlade razbili shod kmetske piastorske stranke, katere so pregnali z revolverji, palicami in razjedajočimi tekočinami. Poslanec Nosek je oslepel, ker so vrgli nanj steklenico salmijaka. Policija je morala shod razpustiti. V Lvovu je policija razpustila shod opozicijske kmetske zveze, pri čemer je prišlo do spopadov ter je bilo mnogo oseb aretiranih. V Varšavi so nacionalisti napadli uredništvo vladi prijaznega židovskega nacionalističnega lista »Nasz Przegląd« in razbili vso opravo.

Drobne vesti iz Jugoslavije

Belgrad, 18. nov. (Tel. Slov.) Po novem kazenskem zakonu, ki stopi v veljavo v Sloveniji 1. januarja 1930, bodo izločeni od kompetence sodišč gotovi prestopki, katere bodo sedaj sodile politične uprave. Zaradi tega je bil potreben načrt zakona, ki bi uredil to materijo. Notranje ministrstvo je že odposlalo načrt različnim strokovnjakom, med drugimi tudi ljubljanskemu rektorju prof. dr. Dolencu.

Belgrad, 18. nov. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra pravde je vpojoval dr. Adolf Kaiser, predstojnik sodišča v Ljubljani.

Titus v Belgradu je zavzel precej velike dimenzije. Zdravniške oblasti so storile vse potrebne korake, da se razširjenje te nevarne bolezni omeji.

Dunajska vremenska napoved. Od časa do časa padavine, posebno v južno-vzhodnem delu Avstrije. V ostalem pa še milo vreme.

Romuni odločno zavračajo Italijane

Bukarešta, 18. novembra. (AA) Pred nekaj dnevi je italijanski list »Popolo d'Italia« objavil članek, v katerem napada stališče, ki ga je zavzela Mala antanta v vprašanju vzhodnih reparacij, in v katerem zahteva od Romunije, da razžene Malo antanto. Ta članek je izzval v romunskem tisku ostre proteste, ki niso ostali brez odziva v fašističnih listih »Popolo di Roma«, »Tevere« in »Giornale d'Italia«. Ti listi zahtevajo od Romunije, da odkrito izjavi, ali je ona s Italijo ali z Jugoslavijo. Tako pisanje fašističnih listov je romunsko javno mnenje zelo ogorčilo. Organ liberalne stranke »Vitorul« piše, da če naj je vzeti resno ono, kar zahteva fašistični list, ki vselej piše z odobritvijo italijanskega ministrstva zunanjih zadev, potem bi tedaj bilo treba razgnati Malo antanto, ki je edina garancija za mir v srednji Evropi. List ne verjame, da bi bilo moči najti le eno romunsko vlado, ki bi se spuščala v take alternative, prepričan pa je, da bo službena Italija v resni obliki vztrajala na tem programu. Kar se pa tiče napetosti med Italijo in Jugoslavijo, meni list, da so temu v dobrem delu vzrok

napadi in stališče, ki ga zavzema italijanski tisk. — »Luptac«, ki je blizu vladi, piše, da je italijanski listi napadajo, češ da vodi jugoslovansko politiko. List odbija te napade in veli med drugim:

Mi smo pred vojno, v vojni in tudi po sklepu miru, imeli najbolj prijateljske stike z našimi lojalnim in junaškim sosedom Jugoslavijo. Ona je bila naš vojni drug v svetovni vojni in danes je naša zaveznica in članica Male antante. Italijanski listi nas stavlja pred alternativo: »Ali ja Jugoslavijo, ali za Italijo.« Ako je vprašanje alternative, tedaj smo upravičeni tem listom odgovoriti: »Ali z Romunijo ali z Madžarsko.«

Bukarešta, 18. novembra. (AA) Doznavamo, da je italijanski poslanik v Bukarešti takoj po prvih protestih romunskega tiska na pisanje lista »Popolo d'Italia« in drugih italijanskih listov interveniral v romunskem ministrstvu zunanjih zadev, kjer pa je dobil odgovor, da je romunski tisk svoboden in da je treba razlikovati med romunskim tiskom, ki je svoboden in fašističnim, ki piše po direktivah.

Francoski pritisk na Bolgarijo

Bolgarija naj plača 36 let po 15 milijonov zlatih frankov

Pariz, 18. novembra. AA. Včeraj popoldne je pozval k sebi predsednik francoske vdale Tardieu bolgarskega ministra zunanjih zadev Burova in fin. ministra Molova. Na tem sestanku jima je sporočil na podlagi konference z ministrom Louchermem in guvernerjem francoske narodne banke nove predloge o vprašanju vzhodnih reparacij. Tardieu je sprejel bolgarskega ministra koj po njunem prihodu v ministrstvo notranjih del. Ni znano, kakšna je vsebina novih predlogov francoske vlade. Za enkrat se ve, da zahteva komisija za vzhodne reparacije od Bolgarske po 15 milijonov zlatih frankov letno za dobo 36 let, dočim ponujajo Bolgari 12 milijonov zlatih frankov tekom 35 let.

Casopisje se obširno peča s potekom konference za vzhodne reparacije. »Journal de Dé-

bats« smatra, da bo Tardieu omehčal Bolgare ter jih pridobil za nove predloge. »Oeuvre« je mnenja, da je poleg Bolgarov Madžarska glavni krivec, da se je sklicanje druge haaške konference zavleklo in da bo ta konferenca šele 6. januarja prihodnjega leta. List svari Bolgare pred nadaljnjim odklanjanjem novih predlogov, ker bi jim konferenca sama naložila mnogo hujša bremena.

Pariz, 18. novembra. AA. »Echo de Paris« javlja, da je bolgarski zunanji minister Burov odgovoril na predlog predsednika francoske vlade Tardieuja, da je Bolgarska pripravljena plačati namesto svojih reparacijskih anuitet v iznosu 212 milijonov, kolikor od nje zahtevajo, le osem do 10 milijonov frankov in da zahteva obenem petleten moratorij.

Madžarska noče plačati reparacij

Od svojih terjatev pa nič ne popusti

Pariz, 18. nov. (Tel. »Slov.«) »Echo de Paris« izjavlja o vprašanju vzhodnih reparacij: Avstrijsko vprašanje je rešeno popolnoma zadovoljivo, dočim se zdi, da se madžarsko vprašanje nikakor ne more rešiti v okviru komisije. Madžarska se ne umakne s svojega stališča, da z anuitetami po 10 milijonov kron v 20 letih ne bo samo popolnoma izpolnila svojih reparacijskih dolžnosti, temveč da bo s tem plačala tudi vsote, ki so bile po mešanih razsodiščih prisojene upnikom v nasledstvenih državah. Na drugi strani pa hoče

Madžarska z vso intransigenco izterjati njene lastne zahteve, ki so ji jih prisodila ta mešana razsodišča, tako da bi Madžarska leta 1943. tako rekoč zaključila svojo vojno bilanco v aktivnem smislu. Pri Bolgarski gre samo še za razmeroma majhno diferenco. Upniki zahtevajo za dobo 37 let anuitete po 12,2 mil. zlatih frankov, dočim sta Burov in Molov ponudila Tardieu-u po 8 do 10 milijonov. Očividno hoče Bolgarska po madžarskem vzledu kolikor mogoče odbiti od reparacij.

Spori v angleški delavski stranki

»Times« o možnosti padca MacDonalldove vlade — Nesporazum med MacDonalldom in Hendersonom

London, 18. nov. AA. Nedeljski »Times« poroča, da bo v četrtek glasovalo v poslanski zbornici 50 delavskih poslancev proti MacDonalldovi vladi. Poslanci so nezadovoljni z vladnim postopanjem v vprašanju brezposelnosti. Proti MacDonaldu bodo glasovali tudi konservativci, dočim liberalna stranka še ni odredila svojega stališča. Zato ni izključeno, da bo vlada v četrtek padla. V političnih krogih govore o možnosti razcepa v vladni stranki. Spor je izbruhnil predvsem zaradi nedavne izjave angleškega podkralja za Indijo lorda Irwina, ki je obljubil Indiji položaj dominijona na mesto stališča kolonije. Macdonald je bil proti tej izjavi, dočim je minister zunanjih del Henderson solidaren z izjavo indijskega pod-

kralja, kar odobrava tudi minister za Indijo. »Times« napoveduje, da bosta lord Irwin in minister za Indijo podala ostavko, ako vlada ne sprejme njunega stališča.

London, 18. nov. AA. »Sunday Referriec« poroča, da je Macdonald določil dan pomorske razorožitvene konference v Londonu, ne da bi se sporazumel z ministrom zunanjih del Hendersonom, ki želi prisostvovati seji Sveta Društva narodov v Zenevi in londonski razorožitveni konferenci. Henderson se za to pogaja z glavnim tajnikom Društva narodov sirom Ericom Drummondom o preložitvi seje Sveta Društva narodov. Ta seja je določena za enkrat za 20. januar v Zenevi, a konferenca za pomorsko razorožitev se prične 21. januarja.

Krvave predsedniške volitve v Mehiki

19 oseb ubitih, več sto ranjenih — Vlada ovirala svobodno glasovanje

Newyork, 18. nov. (Tel. »Slov.«) Včeraj so bile v Mehiki volitve državnega predsednika. Naslednik začasnega predsednika Porteza Gila je postal v veliko večino vladni kandidat Pascual Ortiz Rubio. Skoro povsod je prišlo do streljanja in napadanja volivnih lokalov, katerih mnogi so bili demolarani navzlic obsežnim varnostnim odredbam. V Mexico City je bilo ubitih sedem oseb. V Veracruzu so bili štirje mrtvi, razen tega pa so množice linale neko osebo. Poroča se tudi o

enem mrtvem v Cordobi. Vsega skupaj je bilo 19 smrtnih žrtev in več sto ranjenih, med njimi v Mexico City 22 in v Tampicu 16. Premagana opozicija dolži vlado, da je ovirala svobodno glasovanje. Novi predsednik priča o narodni revolucionarni stranki in je pristaš politike osebne diktature, kakršno sta vodila Obregon in Calles. Do sedaj je bil minister in guverner ter poslanik v Berlinu in Braziliji. Njegov program se sklada s politiko Mehike v zadnjih letih.

Junaški deček

Berlin, 18. novembra. (Tel. »Slov.«) V neki hiši v Bellermannstrasse, ki se popravlja, se je mahoma odprlo okno v drugem nadstropju in neki desetletni deček je z okna po zidarskem odru splezal na ulico. Množica ga je s strahom opazovala, deček pa je potem alarmiral požarno stražo, ki je takoj prihitela in vdrla v stanovanje, kjer so se nahajali ostali štirje bratci dečka, in jih rešila smrti, ker so starši po ne previdnosti pustili odprto plinsko cev in šli na volišče. Hrabri deček se piše Vilko Klug.

Sled za düsseldorfskim morilcem

Düsseldorf, 18. novembra. (Tel. »Slov.«) Pri zasliševanju neznanega morilca je danes neki dunajski časniki, ki se je zanimal za umor, našel za zidom tovarne »Haniela« v vrtni lopi krvavo cunjo in boksarski tolkač, in sicer 50 metrov od kraja, kjer je bila umorjena mala Ruth Albrecht. Časnikar je po raznih znakih spoznal, da je moral neposredno pred njim še nekdo bivati v lopi. Policija je takoj začela iskati morilca po tej novi sledi.

Obč. volitve v Nemčiji Centrum znatno napredovalo — Porast eksremistov

Preteklo nedeljo so se v Prusiji vršile občinske volitve, za katere je topot vladalo izredno zanimanje. 30.000 občin obnovi 350.000 občinskih odbornikov. Poleg tega se konstituira 330 novih okrajnih zastopstev s 7500 odborniki in 13 provincialnih zborov s 1165 sedeži.

Tudi pri teh občinskih volitvah ni šlo toliko za politična, kakor administrativna vprašanja, ki pa niso manj važna, ker dajo odločno smer avtonomijskemu režimu, ki je v Nemčiji dokaj širok. Moralno in kulturno zadevajo zato občinske volitve še bolj neposredno prebivalstvo, kot državnozbornske. Mislimo samo na šolstvo, na katerega imajo v Nemčiji občine zelo velik vpliv. Občine odločujejo v verskih ali tako zvanih nevtralnih šolah; občinski svet ima v zvezi s svetom staršev odločilno besedo pri nastavljanju učnih moči, pri moralni vzgoji v šoli itd. Raditega je razumljivo, da načelne stranke polagajo največjo važnost na občinske volitve. Celotni rezultati nam še niso znani, a vidi se, da so si v pokrajinah s katoliškim prebivalstvom stali v glavnem nasproti centrumaši in socialisti. Centrum, ki je radi strujarstva po vojni notranje mnogo trpel, je šel na volitve pod geslom: Proti razrednemu in stanovskemu političnemu individualizmu za združenje vseh pozitivnih sil med katoliškim narodom! Raznovanosti, ki je sledila prvim povojnim letom, narod še ni docela odolel, vendar pa je opaziti povsod jako lep napredek.

Značilne so n. pr. volitve v Berlinu, kjer je pridobil centrum skoraj 20.000 glasov, medtem, ko so socialisti padli za 50.000. Volitve v Berlinu kažejo še drugo zanimivost. Opazuje se, da so šli skrajni elementi še bolj v ekstrem. Tako sokomunisti od 847.000 glasov, ki so jih dobili zadnjič, poskočili na 565.000. Nekaj je bil njih porast na škodo socialistov. Narodni socialisti, ki so še bolj ekstremni kot Hugenbergovi nacionalisti, so pa spravili skupaj 132.000 glasov, medtem, ko zadnjič niti niso posebej kandidirali. Pač pa so izgubili nacionalci.

Berlin, 18. nov. (Tel. »Slov.«) S posebno napetostjo so vsi politični krogi pričakovali izid pruskih občinskih, okrajnih in deželnih volitev ter občinskih volitev na Saksonskem in v Hessenu. Na eni strani radi ostrih lokalnih političnih sporov in škandalov v zadnjem času, na drugi strani pa radi premaknitve množic volivcev, ki jih je povzročila Hugenbergova zahteva, z ozirom na volitve meseca maja 1928. Volitev se je udeležilo 70% upravičencev, kar je za občinske volitve izredno visoka številka. V splošnem so volitve potekle mirno. V Berlinu, Hamburgu, Vratislavi in nekaterih drugih krajih je prišlo do posameznih spopadov, večinoma med narodnimi socialisti in komunisti, ali med komunisti in socialnimi demokrati, pri čemer je bilo več ljudi ranjenih in mnogo aretiranih. Največjo pozornost zasluži dejstvo, da so očividno radi Hugenbergove akcije močno narasli narodni socialisti, ki so skoro povsod pomnožili svoje glasove na račun nemških nacionalcev in si celo priborili mandate v krajih, kjer do sedaj sploh niso bili zastopani. V Porenju, v gornji Šleziji in v drugih krajih se je pomnožilo število volivcev centroma. Tudi socialni demokrati so se okrepili in ponekod celo podvojili število svojih glasov, tako n. pr. v Hannoveru. Tudi komunisti so precej pridobili, vendar pa njihove pridobitve ne dosega pridobitev narodnih socialistov. Liberalne srednje stranke, demokratje in nemška ljudska stranka so se v splošnem obdržali. Velike razlike v posestnem stanju strank, posebno v glavnem mestu, so nastale radi veliko večje udeležbe pri volitvah v primeri z zadnjimi volitvami. V Berlinu so mandati razdeljeni tako: socialni demokratje 64 (dosedaj 73), nemška nacionalna ljudska stranka 40 (47), komunisti 56 (43), demokratska stranka 14 (21), nemška ljudska stranka 16 (14), državna stranka nemškega srednjega stanu 5 (10), centrum 8 (8), nemška ljudska stranka, disidenti 1 (3), krščanska ljudska stranka 3 (2), narodni socialisti 13 (0), neodvisni socialisti 0 (1). — Udeležba pri volitvah znaša v Berlinu 69,68 odstotkov. Na 12 razcepljenih strank odpade približno 35.000 glasov brez vsakega mandata.

Drobne vesti

Pariz, 18. nov. (Tel. »Slov.«) Danes so v Cherbourgu slovesno spustili v morje največjo francosko podmornico »Suroroft«, ki je bila tajno zgrajena.

Pariz, 18. nov. AA. Javljajo iz Rima, da tamošnji uradni krogi demantirajo, da bi bilo v zadnjem času prišlo v Italijo do kakršnihkoli nemirov.

Pariz, 18. nov. AA. Ekspresni vlak Calais-Basel je v bližini Laona povozil avto. Trije ljudje so mrtvi.

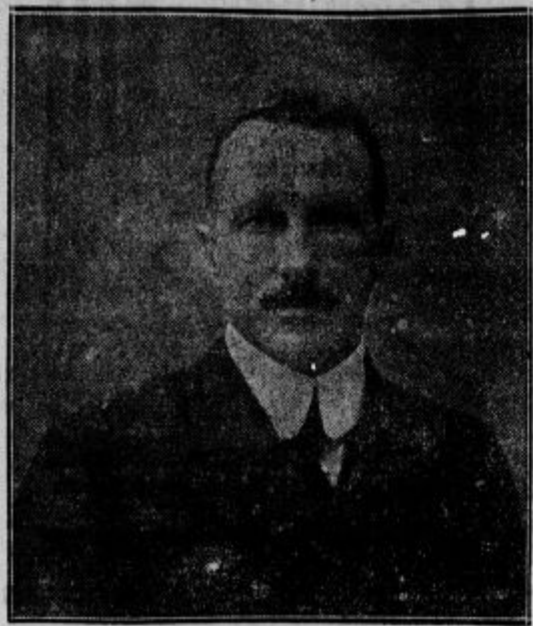
London, 18. novembra. (Tel. »Slov.«) V Durbanu so bile zopet velike demonstracije prebivalstva, ki pa so potekle brez incidentov. Angleška policija je za novo racijo aretirala nadaljnjih 500 oseb.

Atene, 18. nov. AA. Po poročilih listov so grška oblastva v Pargosu na Peloponezu ugotovila osem primerov bubonske kuge. Doselej sta bila dva smrtna primera. Minister narodnega zdravja je izdal potrebne ukrepe.

Nova Kmetijska družba ustanovljena

Zakaj je bila razpuščena stara — Kmetijska zbornica se ustvarja

Pomemben govor bana

G. Detela Oton, predsednik nove Kmetijske družbe

Kakor je že »Slovenski list« obširno in podrobno poročal, je ban dravske banovine inž. Serbec dne 12. novembra razpustil Kmetijsko družbo za Slovenijo, »ker je postala po svojem udejstvovanju politično društvo in tudi sicer posegala v svojem poslovanju čez področje, določeno ji v pravilih«. Zaradi tega društva »Kmetijsko družba za Slovenijo« ne dovoli ban več nadaljnega obstoja, marveč ga razpusti in z društvom obenem tudi vse njegove podružnice. Za začasnega upravitelja družbinega imetja pa je imenoval ban šefa komisije za agrarne operacije in veleposestnika v Preddvoru pri Kranju, g. Otona Detela. Zakaj je bila Kmetijska družba razpuščena?

Na to vprašanje odgovarja ban obširno, izčrpno in podrobno v svojem razpustitvenem dekretu, v katerem navaja vse razloge, vsled česar se je morala Kmetijska družba za Slovenijo razpustiti.

Ti razlogi so bili ti-le:

1. Ze izza prevrata je postala Kmetijska družba torišče dveh nasprotujočih si političnih struj. Boji med obema strujama so se stopnjevali tako, da je morala že 1. 1923. pokrajinska uprava za Slovenijo glavni odbor razpustiti in imenovati vladnega komisarja, ki je potem izvedel volitve. Boji pa še niso ponehali in so zlasti oživil ob koncu 1. 1928.

2. »Povod za to poostreje je dalo poslovanje družbe glede nakupa in prodaje gospodarskih potrebščin,

ki bi jih morala družba po § 2. točka 9. svojih pravil posredovati za svoje ude in brez dobička. Kmetijska družba pa je krenila s tega jasno ji začrtanega področja na kupijsko polje, za katero po svojih pravilih nikakor ni pristojna. Revizija društvenih knjig in računov, ki se je izvršila dne 6. nov. t. l. je dognala, da so dobivali tudi nečlani v velikih množinah kmetijske potrebščine. Med temi je posebno omeniti osrednjo gospodarsko zadružno »Ekonomac«, ki je dobival vse blago, ne glede na naročeno množino celo ceneje kakor podružnice. Ako se upošteva, da je »Ekonomac« gospodarska organizacija, pri kateri so poglavito udeležene vodilne osebe bivše Samostojne kmetijske stranke, so politični vidiki tega gospodarsko neracionalnega ravnanja na dlani.

Dognano je nadalje, da je Kmetijska družba pri svojem poslovanju dajala prednost trgovcem, ki so bili sicer njeni člani, a niso imeli s kmetijstvom samim nikakih neposrednih stikov. Tem trgovcem je »Kmetijska družba« dobavljala blago celo po nižjih cenah kakor lastnim podružnicam, tako da so se te pogostoma pritoževale nad konkurenco trgovcev, ki da jih podpira proti lastnim podružnicam glavni odbor. Na drugi strani je dognano, da je Kmetijska družba dobavljala velikanske množine rudninskega superfosfata tuji tirdki, ki ji je bil sedež daleč od družbinega območja, ki torej niti ni bila njen član. Kmetijska družba je s tem

sprevrkla svoj v pravilih je odkazan prvotni namen,

biti obdekoristna in najcenejša, ter nepridobitna posredovalnica domačemu kmetijstvu, organiziranemu v njenih podružnicah ter začela v popolnem nasprotju s veljavnimi pravili poslovati po trgovskih vidikih, da le dobi čim več odjemalcev in proda čim več blaga in da s tem trgovskim dobičkom pojači svoje finance.

To izrazito prekrščenje njenega statutarnega področja, ki bi že samo po sebi opravičevalo razpust Kmetijske družbe za Slovenijo po § 24. društvenega zakona z dne 15. II. 1867, pa je rodilo v manjšini, ki so jo predstavljali pripadniki bivše Slovenske ljudske stranke, odločen odpor. Ta struja je povdarjala, da je treba napraviti tem nezakonitostim v družbi konec in pričela s pomočjo izven društva stojičih združenj obširno agitacijo, kateri je uspelo po krepko organiziranem načinu

prijaviti okrog 2500 novih članov.

Dosedanja večina glavnega odbora Kmetijske družbe pa je, zavedajoč se, da gre to organizirano prijavljanje novih članov za tem, da se pri volitvah strmoglavi dosedanje vodstvo glavnega odbora, tudi s svoje strani in to zlasti na bivšem Štajerskem, organizirala pristop svojih članov.

Nato se je na podlagi sklepa glavnega odbora z dne 4. maja, sprejetega z večino glasov, poverilo odločanje o sprejemanju priglasihih članov nekemu direktoriju, ki ga družbina pravila ne poznajo. Dočim je ta direktorij člane, ki so se priglasihi iz Štajerske, gladko sprejel, se je sprejem vseh 2500 članov, prijavljenih po manjšini, prav tako gladko odbil.

Ta pavšalna odklonitev priglasihih kmetovalcev, izvršena vrh tega še po nepristojnem organu, je v očitem nasprotju s temeljnimi nameni družbe, ki je označena kot stanovska organizacija, a tudi v § 4. pravil, ki natančno določa, da sprejema gl. odbor za prave ude neomadeževane osebe, ki se »dejansko pečajo s kmetijstvom«, bodisi kot lastniki ali kot užitniki posestev, ki je od njih v Sloveniji predpisana zemljarina«. Ako je bil glavni odbor v dvomu, ali so izpolnjeni pri priglasihih vsi pogoji § 4., bi nikakor ne smel že od kraja odkloniti prijavljenih članov, marveč bi bil moral z vso hitrostjo dognati te pogoje. To mu je bilo tem lažje, ker se je pri tem lahko posluževal svojih podružnic.

Da je bil glavni odbor dolžan sprejemati priglasihe ude, ako so imeli pogoje, se je § 4. pravil, 2. odstavek, vrsta 4—5, na obnem zboru Kmetijske družbe dne 20. maja 1920 spremenil tako, da se mora pasus »sme sprejemati« odslej glasiti: »sprejema«, kar pomeni avtoritativno navodilo, da se priglasihi člani, ako izpolnijo pogoje, morajo sprejeti in da jih ni moč odklanjati radi drugih razlogov, kakor onih, ki so v tem paragrafu taksativno navedeni.

Iz tega je jasno razvidno, da za odklonitev omenjenih 2500 članov niso bili odločilni stvarni razlogi, ampak da se je odklonitev izvršila pod vidikom, da se ohrani dosedaj vladajoči strankarski struji v društvu za vsako ceno nadaljnje vodstvo.

To je razvidno tudi iz tega, da je glavni odbor vzlic sklepu prejšnjega občnega zbora, naj se vrši bodoči občni zbor leta 1929. že meseca maja ali vsaj v prvi polovici junija, s sklicanjem občnega zbora odlašal do 5. septembra 1929.

Zoper odklonitev družbenih članov so le-ti, kakor tudi številne podružnice, praviloma vložile pritožbe na občni zbor, ker ima občni zbor po § 12., toč. 11., nalogo razsojati o takih odklonitvah. Dasi je glavni odbor Kmetijske družbe te pritožbe prejel, vendar jih ni postavil na dnevni red občnega zbora.

Zaradi tega protistatutarnega postopanja glavnega odbora in ker ta glavni odbor tudi mnogim delegatom podružnic ni pravčasno dostavil poverilnic, zlasti vsem onim, ki so jih izvolile podružnice na osnovi številna na novo prijavljenih članov po § 31., toč. 6. družbenih pravil, je došlo na obnem zboru Kmetijske družbe, ki se je vršil dne 5. septembra t. l., do najburnejših prizorov in se je sicer nepopolni dnevni red tega občnega zbora izvršil pomanjkljivo in samo formalno, ker se izvajanja predsednika in poročevalcev zaradi močnega hrušča sploh niso razumela. Tudi glede volitev samih se osparava njih veljavnost, ker so se vršile ob splošnem nemiru in neredu in se niso mogle zaradi tega dovolj kontrolirati.

Razpaljene strankarske strasti pa se tudi po obnem zboru niso polegale.

Na pritožbo manjšinske struje je bivši veliki župan ljubljanske oblasti skušal poravnati spore ter je v ta namen povabil novega društvenega predsednika k sebi ter mu dal rok skoraj polmesečnega meseca, da izgladi nasprotstva. Kako malo pa je bilo večini do sporazuma, kaže dejstvo, da je predsednik vzlic ponovnemu opominu velikega župana sklical sejo glavnega odbora šele za dan 23. oktobra, torej komaj 2 dni pred 25. oktobrom. Tudi

vsi nadaljnji poravnalni poskusi so ostali brezuspešni.

Po vsem tem je razvidno, da je postala Kmetijska družba torišče političnih bojov razpuščenih strank in da se baš v tej prevažni kmetijsko-gospodarski organizaciji zagrizeno vzdržujejo njej sami v obutno škodo politični boji, ki bi morali po zakonu z dne 6. januarja 1929 že davno prenehati. Kmetijska družba za Slovenijo je postala iz čisto gospodarskega društva politično društvo. Kot tako pa nima več pravice do obstoja.

Izvršitev predloga, ki ga je podala manjšinska struja v svoji pritožbi zoper vršitev občnega zbora dne 5. septembra t. l. in ki gre za razpustom glavnega odbora in postavitvijo oblastnega komisarja, pa bi bila, kakor kaže sličen primer iz leta 1923., brez

Med 7 prednostmi ena :

prijeten duh !

Veselje je pogledati skrbno ohranjeno kot cvetje belo perilo. — Veselje bo še večje, če perilo tudi lepo diši. Zato rabite le

Schichtovo Terpentinovo Milo

koristi, ker bi se na prihodnjem obnem zboru strankarska nasprotstva mogoče še bolj razvnela.

Ker ob sedanjih razmerah društva ni mogoče dovesti do delovanja, ki bi ustrezalo pogojem njegovega pravnega obstoja in ker je vsled političnih vplivov in bojov v njem izprevrlo svoj prvotni statutarčni namen, ga je bilo treba razpustiti.

Ban: inž. Serbec s. r. c.

Ustanovitev nove Kmetijske družbe v Ljubljani

Stara Kmetijska družba za Slovenijo je bila razpuščena in zato je bilo treba ustanoviti novo. Zakaj slovenski kmet ne more biti brez svoje družbe. Jasno pa je tudi bilo, da mora biti nova družba na takšni podlagi, da se ne morejo več ponoviti stare napake. Zato se je ustanovila nova »Kmetijska družba v Ljubljani«, kateri je ban takoj potrdil pravila, da je mogla ta takoj pričeti poslovati. S tem je bilo preprečeno, da bi nastal v družbinem poslovanju kak zastoj.

Ustanovni občni zbor nove Kmetijske družbe v Ljubljani je v soboto izvolil 15 odbornikov in 3 pregledovalce računov, ki so se v odborovi seji konstituirali tako-le:

Predsednik:

Detela Oton, veleposestnik v Preddvoru;

podpredsednika:

Lenarčič Josip, veleposestnik na Verdu, Hauptman Peter, župnik v Dobrovi pri Ljubljani;

odborniki:

Brulje Fran, posestnik in župan Smiheljske Stope,

Jan Jakob, posestnik, Podhom, Kersnik Anton, graščak na Brdu, Lestik Miloš, posestnik na Bregu pri Celju,

Piber Janez, župnik v Senčurju, Robič Srečko, posestnik v Limbušu, Rus Ivan, posestnik v Grosupljem, Steblovnik Martin, posestnik Bečica ob Paki,

Štrin Janez, posestnik, Kapljava, Šušteršič Josip, posestnik v Senčici,

Vesjenjak Franc, posestnik v Moškanjeih, inž. Zidanšek Josip, kmetijski referent v Mariboru;

računski pregledniki:

Jenko Josip, posestnik, Vodice, Rajh Jakob, posestnik, Ljutomer, Zabret Ivan, posestnik Bobrovg pri Kranju.

Kakšno bo delo nove družbe?

O tem sta podala jasne smernice ban inž. Serbec in pa novi predsednik g. Detela. V svojem nagovoru na bana, je dejal g. Detela:

»Visoko spoštovani, vemožni gosp. ban! Blagovolili ste razpustiti Kmetijsko družbo za Slovenijo ter mene postaviti za začasnega upravitelja vsega društvenega premoženja. Vsi, ki nam je dobrobit Kmetijske družbe in kmetijskega stanu pri srcu, smo z velikim zadoščenjem pozdravili Vaš odločen korak glede razpustitve, a bili smo si svesti, da sme ta provizorij radi važnosti družbe trajati le malo dni. Izrekamo Vam, visoko spoštovani gospod ban, najtoplejšo zahvalo, da ste s hitro rešitvijo naše prošnje za potrdilo pravil nove Kmetijske družbe omogočili, da smo imeli že danes ustanovni občni zbor. Kot na tem zboru izvoljeni predsednik Kmetijske družbe v Ljubljani čast mi je Vam predstaviti izvoljene člane glavnega odbora. Ko sem Vam spoštljivo priklonimo, zagotavljam tudi, da bomo po Vaših plemenitih intencijah delovali brez vsakega strankarskega prid in napredek kmetijstva dravske banovine. Prosim Vas, visoko spoštovani gospod ban, da nas bodete v Vašem visokem dostojanstvu, z obširnimi delokrogom in močnim vplivom podpirali v tem našem stremljenju.«

Govor bana

Gospod ban inž. Dušan Serbec je odgovoril z naslednjim govorom:

»Ko se zahvalim za Vaš pozdrav, gospod, želim Vam podati neke misli kot smernice Vašega delovanja ter obenem precizirati svoje stališče do Kmetijske družbe.

Z razpustom Kmetijske družbe sem zasledoval edini namen, to važno ustanovo kmečkega stanu depolitizirati in družbo zopet dvigniti na nivo, na katerem je bila prej. Jasem prepričan, da sem depolitizacijo Kmetijske družbe tlenolno dosegel in izražam svojo nado, da se bo ta depolitizacija tudi nadalje ohranila. Če temu ne bi bilo tako in bi se zopet v družbo zanesla politika, izjavljam že danes, da tudi v drugo ne bi okleval upo-

Za cerkev in faro sv. Cirila in Metoda v Mostah

Velevažni sklepi ondotne občinske uprave

Moste pri Ljubljani, 17. novembra.

rovarne, male stanovanjske hišice, nekaj stanovanjskih kasarn so značilne silhete v panorami današnjih Most.

Gradnja malih hišic in barak, stanovanja v kletih in vsemogočih luknjah so priča stalnega in hitrega naraščanja prebivalstva, ki pripada skoro izključno delavskemu sloju.

Samo na ozemlju katastrske občine Moste je 515 hiš, ki so razen par hišic na bivšem Selu ali pa v vasi Moste, vse iz novejšega in najnovejšega časa.

Statistika govori, da prebiva tukaj nad 7000 oseb. Ti po ogromni večini še niso popolnoma odtujeni veri, ki več ali manj še žive s cerkvijo. Katoличni družabni red današnjih dni popolnoma upreža človeka, kateri mora iti za vsakdanjim zaslužkom in mu prepušča le malo časa za izvrševanje drugih dolžnosti, ki izvirajo iz razmerja človekovega do družine, naroda in cerkve. In tako so premnogi, zlasti delavci, prisiljeni radi razmer, opuščati cerkev, ker jim je ta predaleč.

Uvidevni možje so si bili že dalj časa na jasnem, da je treba kaj ukreniti v prilog uspešnega dušnega pastirstva in tako je vzniknila misel nove župnije na ozemlju moščanske občine, ki spada sedaj vsa pod šentpeterski zvon v Ljubljani.

V današnji občinski seji je občinska uprava položila temelj za novo župnijo v Mostah.

Vloženi in sprejeti so bili sledeči predlogi:
1. Občinski odbor izjavlja, da je radi hitro naraščajočega prebivalstva v občini Moste in versko-kulturnih, gospodarskih in socialnih razlogov ustanovitve katoliške župnije nujno potrebna.

2. Za nakup stavbišča, zgradbo cerkve in hiše za duhovnike da občinska uprava enkratni prispevek 200.000 Din.

3. Občinski odbor izraža željo, da bi bila župnjska cerkev posvečena slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu, katerima morajo biti slovanski rodovi hvaležni do konca dni.

Zrve za novi božji hram, v katerem se bo štala častila svetnika obeh cerkva, naj pričajo, da je hrepenenje po združitvi obeh cerkva živo in vztrajno.

4. Cerkev naj bo zgrajena sredi najbolj obljudenega dela občine, da bo lahko pristopna večini prebivalstva.

5. Škofijski ordinariat v Ljubljani naproša, da čimprej pritrdi ustanovitvi nove župnije na ozemlju občine moščanske in pospeši, kar je

najbolj mogoče, vse priprave in razgovore, ki so za uresničenje nove župnije še potrebni.

6. V odbor, ki bo ustanovljen za zgradbo cerkve, pošlje občinska uprava pet zastopnikov. Tako je podana možnost, da dobimo v doglednem času v naši zemlji veličastno svetišče, posvečeno apostoloma Slovanov.

Mogoče je celo, da postane novo svetišče mali slovanski Velehrad, ki bo žarišče cirilo-metodijske ideje na slovanskem jugu.

Eden izmed občinskih odbornikov-predlagateljev je bil pred 35 leti s pokojnim dr. Kerkom in še živim dekanom Mokom na Velehradu, kjer je spoznal, koliknega pomena za versko in narodno življenje je češčenje sv. Cirila in Metoda.

Dal Bog, da bi bilo tudi pri nas tako!

Kakor se je občinski odbor zavedel svojih dolžnosti v pogledu cerkve in nove župnije, tako ni prezrl drugih potreb ter je daroval poleg zneska 200.000 Din za cerkev še sledeče:

1. Kolo jugoslovanskih sester, podružnica Šentpeter-Moste, dobi 10.000 Din, da porabi ta znesek za socialno karitativne namene naše občine.

2. Vincencijeva konferenca v Mostah 10.000.

3. Elizabetna konferenca v Mostah 10.000 D.

4. Za dnevno otroško zavetišče 25.000 Din.

5. Za delavsko kuhinjo 25.000 Din.

6. Gasilnemu društvu v Mostah za nabavo orodja 3000 Din.

7. Gasilnemu društvu v Smartnem za orodje 3000 Din.

8. Osnovni šoli v Mostah za opremljenje telovadnice z modernim telovadnim orodjem 5000.

9. Obrtno-nadaljevalni šoli v Mostah za nabavo učil in inventarja 3000 Din.

10. Gospodinjki šoli na osnovni šoli v Mostah 3000 Din.

11. Za šolarsko knjižnico na osnovni šoli v Mostah 3000 Din.

12. Za šolarsko knjižnico na šoli pri Sv. Petru 500 Din.

13. Za popravo cest in ulic 25.000 Din. Vsaj 5000 Din od tega se mora porabiti za popravo cest v področju Smartno.

Vsak uvideven človek mora priznati, da stori občinska uprava v Mostah za napredek občine, kolikor je v danih razmerah mogoče. Omenjamo še, da je bilo v tej seji sklenjeno, da se izvrše vse priprave za kanalizacijo; predvsem se oskrbe načrti in proračuni. Tudi je bilo sklenjeno, da se za zgradbo kanalov najame potrebno posojilo.

usmiljenki nosili v naročju sirotki... Siroti sta ostali docela sami na svetu. Potem je korakal častniški zbor in vojaški oddelek, a tovariši iz vojaške šole so položili na grob krasen venec.

Ob grobu se je s pretresljivimi besedami poslovil od kapetana Babiča njegov tovariš iz vojaških šol g. kapetan Branko Mamula. Rekel je med drugim: »Tovariši, naš dragi Joško! Ti, ki si komaj stopil v življenje, ki si imel šele odkriti svojo lepoto in veličino, ki bi bil prav sedaj moral živeti — ti si legel v hladni grob in Tvoje mlado, izmučeno telo bo za vedno pokrila ta mokra, hladna zemlja... Joško — nad tem bi zavpil od bolečine, toda ne upam si, bojim se, da moj krik ne bi preplašil tistih Tvojih nedolžnih, sladkih in milih sirotic, ki v svoji nedolžnosti nevesta, kaj se godi s Teboj... Oh, bojim se, da ipak ne bi doznali, da Te več ni in da jih nikdar več ne boš objel... A tudi domovina izgublja s Teboj veliko. Bil si vzoren in idealen častnik, kar pričajo odlikovanja na Tvojih prsih. Tovariši, ki smo Te spoštovali in ljubili, bomo Tvojo izgubo težko preboleli. Počivaj mirno — za Tvoji sirotici bomo skrbeli Tvoji tovariši.«

Sirotici sta potrosili v očetov grob še zadnje cvetke — nezavedajoč se, na srečo! — kaj je ostalo v tem grobu...

Deklici sta sedaj v otroškem zavetišču; država bo dala pripadajočo jima vzdrževalnino: toda kdo jima bo dal dom, kdo jima nadomestil očeta in mater? Morda je kako plemenito sree, ki bi rado delilo svojo ljubezen?

nili, da more vsak vaš član, ki se peča s poljedelstvom, ne oziraje se na njegovo osebno opredelitev glede življenjskega, kulturnega ali socialnega naziranja, po najnižjih cenah preskrbeti svoje potrebščine pri družbi.

Vaš prvi glavni odbor, ki ga vidim danes tu pred seboj, ima po mojem mnenju napaka, da niso lokalno primerno zastopani vsi posamezni kraji dravske banovine. To je razumljivo vsled naglice, ki je bila potrebna pri ustanovitvi nove družbe.

Vidim pa v Vas, gospoda moja, može svojega zaupanja in sem prepričan, da boste, gospodje, Kmetijsko družbo, okoli katere se je bil dolgoletni politični boj, vodili v mirno, resno, strokovno in stanovsko delovanje v prid vsemu kmetiškemu prebivalstvu dravske banovine. Z željo: V složenem delu, brez vsake zahrbljene misli katerekoli nadvlade za boljše bodočnost kmetijskega stanu, končam.

Na zdravili in močnih podlagah je ustanovljena nova »Kmetijska družba v Ljubljani«, v dobrih rokah je tudi njeno vodstvo in prave so smernice njenega dela, da je tu popolno jamstvo za uspešnost njenega dela. Toda eno je še važnejše in naravno pogoj uspeha, da bo vsak kmetovalec član nove družbe. Ne samo 15.000 udov mora šteti nova družba, temveč vsak slovenski kmetovalec mora biti njen ud in potem bo imel slovenski kmetovalec v javnem življenju ono veljavo, ki mu gre.

Slovo od slovenskih misijonarjev

Ljubljana, 18. novembra.

Snoči, v nedeljo, so se vršile v Ljubljani ginjlive in veličastne slovesnosti v slovo treh mladih indijskih misijonarjev, jezuitov Stanka Podržaja, Ivana Udovča in Fr. Drobničarja, ki odhajajo prihodnje dni misijonarit v Indijo.

Slovesnost se je vršila najprej ob 6 v nabito polni cerkvi sv. Jožefa. Tu je s prižnice govoril un. prof. dr. Lambert Ehrlich, ki se je tudi s toplo besedo spominjal velike ljubezni, s katero se slovenski narod proslavlja od misijonarjev.

Knezoškof dr. Jeglič je nato pred oltarjem z ljubeznivimi očetovskimi besedami izročil mladim misijonarjem misijonski križ in jih blagoslovil.

V imenu poslavljajočih se misijonarjev se je s prižnice zahvalil v ganljivem govoru za vso izkazano jim ljubezen Stanko Podržaj. Nato so se vršile v cerkvi še liturgije. Veličastna slovesnost se je vršila v Unioni ob 8. Velika dvorana je bila nabito polna in nad 1000 ljudi je moralo oditi, ker jih policija ni pustila radi prevleke gneče v dvorano. Viharno je bil pozdravljen prihod obeh ljubljanskih škofov, jezuitskega provincijala dr. Prešerna iz Zagreba, rektorja ljubljanskega kolegija Volka in treh misijonarjev v dvorano.

Prvi govornik stolni kanonik dr. Tomaž Klinar je po pozdravu obeh škofov, dr. Jegliča in dr. Rožmana ter treh misijonarjev naglašal:

»Slovo — težka beseda, ali nam v pretežni vsebini beseda dela in vir življenja. Tudi današnje slovo je slovo tega pomena. Spominjamo se dnevoj slovesa naših velikih misijonarjev Barage, Knobleharja in drugih. Ali ni bilo njih slovo trenutek, ki je zaživel v delo in v življenje tisočev? Govornik je v ostalem govoru izrazil upanje, da ni daleč dan, ko dobimo v Indiji lastno jugoslovansko misijonsko provinco.

Pri pevskih točkah, vseh zelo posrečenih in umetniško dovršenih so sodelovali gđ. Pirčeva, gospa Čadeževa, Jože Likovič, pevski zbor bogoslovcev in nalašč za slavnost sestavljeni mešani zbor. Himni »Srce Marijino« in »Povsod Bog« je pela vsa dvorana.

V pesniških besedah se je od misijonarjev poslovil v imenu slovenskega dijaštva akademik Duha.

Ljubek, prisrčen je bil deklamatorični, pevski in rajalni nastop otrok, ki so se učili recitacij pod vodstvom gospe banove Sernečeve.

Misijonar Stanko Podržaj je nato predaval o Indiji in o velikem kulturnem delu, ki ga tam vrše katoliški misijoni. Predavanje so spremljale skioptične slike.

Štrašno dejanje blazneža

V Splitu ubit en stražnik, dva pa težko ranjena.

O groznem dejanju polblaznega človeka poročajo iz Splita. Obalski delavec Peter Kuzmanić je v nastopu blaznosti vdrl v policijsko stražnico v predmestju Lučac in ubil enega stražnika, dva pa težko ranil.

O zločinu poročajo iz Splita v naslednjih podrobnostih:

Peter Kuzmanić, 21 letni obalski delavec, rojen musliman, je bil zelo nasilen človek in je bil že večkrat policijsko in sodnijsko kaznovan radi izgrediv. Pred tremi meseci je pritekel ponoči pred policijsko stražnico na Lučacu in zaklical: »Policija, na pomoč! Ko je službujoči stražnik pritekel pogledat na vrata, kdo kliče na pomoč, ga je Kuzmanić napadel in potolkel s pestjo.

V soboto zvečer je Kuzmanić igral v neki kavarni domino. Svojim soigralcem je dejal: »To je moja zadnja igra.«

Ob desetih je odšel od igre ter se vrnil domov. Doma je našel očeta, mater in sestro. Očeta je zahteval, naj mu da veliki nož ali koso. Oče je poznal njegovo togotno naravo ter je skril pred njim vse nože in koso. Kuzmanić pa je pograbil 40 cm dolgo pilo in z njo stekel iz hiše, naravnost proti policijski stražnici na Lučacu.

Njegova mati, sluteč nesrečo, ter sestra sta stekli za njim in ga na vso moč prosili naj se vrne domov. Toda Kuzmanić je že zagrabil za ključko na vratih stražnice. Mati je klicala, vsa obupana: »Stražniki, pazite se pred njim! Pobil vas bo!«

Najprej je Kuzmanić naletel na stražnika Vukmana, ki mu ni hotel dovoliti stopiti na stražnico. Ali Kuzmanić je vseeno vdrl v stražnico, kjer je sedel za mizo stražnik Spiro Čosić. Kuzmanić se je vrgel nanj in mu s pilo prizadejal dve rani na levi lopatici in dve na desni strani prs. Stražnik Vukman je pograbil za stol in skočil proti napadalcu. Toda Kuzmanić ga je zabodel s pilo v levo roko.

V sosedni sobi je spal policijski nadstražnik Stevo Kuprešanin. Radi hrupa v prvi sobi je skočil s postelje ter skočil proti Kuzmaniću, da bi ubranil pred njim Vukmana. Kuzmanić se je iztrgal iz Kuprešaninovih rok ter ga s pilo zabodel naravnost v srce, nato pa pobegnil iz policijske stražnice.

»Vukman, ali si videl, kaj je napravil z menoj?« je vzkliknil Kuprešanin ter se zgrudil na tla ter v nekaj trenutkih umrl.

Stražniki in nekateri civilisti so stekli za pobesnelim napadalcem, toda on se je zabarikadiriral in začel na zasledovalce metati kamenje. Tako je s kamenjem ranil še nekaj stražnikov. Ker se je zbralo mnogo občinstva, stražniki niso hoteli streljati na zločinca, pozneje pa, ko so videli, da postaja napadalec vse nevarnejši, so pričeli streljati nanj. Kuzmanić je bil ranjen v levo roko.

Ranjeni napadalec je od bolečin izgubil zavest, nakar so ga stražniki prijeli. Napadalec so najprej odvedli v bolnišnico, kjer so ga obvezali, nato pa v sodne zapore. Truplo nadstražnika Kuprešanina so prepehtjali v mrtvašnico. Kuprešanin zapušča vdovo in sina, dijaka sedme realke. Dva ranjena stražnika sta bila prepeljana v bolnišnico.

V odločilnem trenutku

nes zapusti prožnost, glavobol onemogoči jasno misel.

Pyramidon
Tablete

Pristne samo v originalnem zavoju „Molitor-Celso“.

Kdaj je človek resnično srečen

Naši cenjeni bralci so pokazali izredno zanimanje za anketo, ki smo jo razpisali pod gornjim naslovom. Skupno jih je glasovalo 6137. Pri enakoglasenih se odgovorih je obdarovanca odločil žreb. Največ glasov je dobilo naslednjih pet odgovorov:

I. Št. 11: Kdor ima mirno vest (368 glasov).

II. Št. 103: Kdor je zadovoljen s tem, kar je in kar ima (317 glasov).

III. Št. 76: Uboga mati, ki more oskrbeti svoje otroke (223 glasov).

IV. Št. 144: Kadar dosledno mislimo in ravnamo tako, da moremo samega sebe spoštovati (143 glasov).

V. Št. 47: Kadar po hudi dolgi boleznih popolnoma ozdravi (87 glasov).

Prvo nagrado: J. Jurčič: Zbrani spisi, vseh 10 zvezkov dobi g. Evald Vračko, župnik v Št. Ilju, ki je poslal odgovor pod št. 11.

Drugo nagrado: Ivan Pregelj: Zbrani spisi, 3 zvezki, dobi g. Stanko Ahlin, Koseze št. 3, pri Ljubljani, ki je vpsal odgovor št. 103.

Tretjo nagrado: Al. Vilhar: Sbrhovratsko-slovenski in slovensko-sbrhovratski slovar dobi gđ. Anica Pečjakova, strokovna učiteljica v Št. Vidu nad Ljubljano.

Četrto nagrado: S. Godina: Štiri leta v ruskem ujetništvu pripade gđ. Ivanki Bogatičevi, Fram pri Mariboru, ki je vpsala odgovor št. 144.

Peto nagrado: 1. zvezek Ljudske knjižnice, ki si ga poljubno izbere, dobi gđ. Bučar Terezija, Glinska ul. 5, Ljubljana, ki je vpsala odgovor št. 47.

Izmed glasovalcev pa so bili izzrebani: za I. nagrado g. Milan Vrtovec, poštni upravitelj Teharje, ki dobi Prešeren: Zbrano delo.

Za II. nagrado: g. Anton Prelesnik, cestni nadzornik v M. Soboti, ki dobi Debevec: Vzori in boji.

Za III. nagrado: g. J. Zupane, Gosposka ulica 10, Ljubljana, ki dobi 1. zv. Ljudske knjižnice, ki si ga sam izbere.

Nagrade smo že razposlali, ona dva, ki dobita Ljudsko knjižnico, pa prosimo, da nam javita, kateri zvezek si želita.

Zlato v podplatih

Na kaj vse ne pridejo razni tatovi in drugi nepoštenjakoviči! Pred nekaj dnevi je bila izvršena drzna in velika tatvina v vasi Dragačari tik bosanskega mesteca Foče. Neznani tatovi so vlomili v trgovino Imbra Huričar in pokradli mnogo blaga ter večjo množino zlatega denarja. Tatovi so skušali razbiti tudi blagajno, v kateri je bila še večja množina zlatega denarja, vendar pa se jim to ni posrečilo.

Te dni je vodja orožniške postaje v Foči opazil nekega človeka, ki se mu je zdel zelo sumljiv. Odvedel ga je na orožniško postajo in izvršil nad njim osebno preiskavo. Pri preiskavi je našel dve legitimaciji, ki sta se glasili na dve različni imeni. Vodji je bilo jasno, da ima opraviti z zločincem in ga je zato ponovito in še bolj natančno preiskal. Opazil je, da ima zločinec čevlje z votlimi podplati. S kleščami je odtrgal spodnjo stran podplatov in — na mizo so se usuli zlatniki. V obeh podplatih je bil 20 zlatih frankov ter 220 zlatih avstrijskih kron. Tat je moral povedati, kdo da je, namreč da je Grčo Rašid iz vasi Požareva. Za zlatnike pa se je izvijal, da ne ve, na kak način so prišli v njegove podplate. Nazadnje je pa le priznal, da je izvršil vlom v Huričarovo trgovino ter je izdal še svoje skrivke. Na ta način je padla orožnikom v roke drzna vlomilska in tatinska tolpa, ki je dolgo kradla po okolici Foče. Izdalo pa jih je to, o čemer so najmanj mislili, da jih bo, namreč zlato v podplatih.

Usta in grlo

so najlažji pot, do katere pritečejo bolezenske klati v naše telo. V gredišču in na koncertih Vas obvarujejo pred neprijetnim pokašljevanjem okusne ANACOT-pastilje dr. Wanderja. Dobivajo se v vseh lekarnah. Varujte se izdelkov, ki v zadnjem času imitirajo ANACOT-pastilje.

Tragična usoda slovenskega častnika

V nedeljo popoldne se je pri Sv. Križu zaprl grob nad mladim, šele 29 letnim možem, Joškom Babičem, kapetanom naše vojske.

Izredno tragična je bila usoda tega moža, ki so ga vsi ljubili, kateri so ga poznali, a ki so ga visoko cenili tudi predstojniki. Po rojstvu je bil ljubljčan, ki so mu pa poleg staršev pomrli tudi vsi sorodniki. Posvetil se je vojaškemu poklicu. L. 1919. se je boril na Koroskem in bil ranjen. Kasneje je služil v Kos. Mitrovici in se tamkaj oženil Bil je vzoren mož ter je neizrečeno ljubil svojo ženo. Toda ni mu bilo dano, da bi bil dolgo življenjsko srečo in osrečeval svojo družino: žena mu je povila dvojčici, a to plačala s lastnim življenjem.

Tako je ostal mladi častnik sam s svojima siroticama. Posvetil jima je vso svojo skrb, obdal ju z vsem žarom očetovske ljubezni. Toda bolečini za izgubljeno ljubljeno ženo in materjo svojih otrok ni mogel odoleti. Lotila se ga je jetika in kmalu je moral oditi na Golnik. Že brezupno bolan. Na življenje sta ga vezali sirotici; misel, da ju bo moral pustiti tako docela sami na svetu, — komaj 2 in pol letni — ga je strašno pekla. Tovarišem in prijateljem, ki so ga obiskovali, je govoril samo o njima, o skrbi, kaj bo z njima. Ta skrb je še bolj izpodjedala njegove moči in 14. t. m. je ugasnil.

Pogreb je bil pretresljivo lep. Zvesti tovariši so odeli krsto s cvetjem. Za krsto sta dve

rabljati ostre mere, da dosežem ta svoj cilj. Upam pa, da v take korake nikdar ne bom prisiljen.

Kmetijska družba je in ima biti čisto stanovska institucija. Organizacija vseh, ki obdelujejo zemljo. Ze po svoji naravi je kmetijski stan ta, ki zasluži za največjim poudarkom naziv: državnoohranjujoči element. Kmetje ste, večji ali manjši, to je vseeno, na grudi ste vzrastli, na grudi živite. Ni ga kmeta, da te svoje rodne lastne zemlje ne bi ljubil in ki ne bi bil vedno pripravljen vsako njeno ped braniti proti bližnjemu sosedu ali d-daljenemu sovražniku.

Vsi stanovi imajo svojo stanovsko organizacijo, le kmečki stan dozda še nima lastne zbornice.

Z veseljem sem kostatiral, da v svojih pravilih dajete že konture bodoče kmetijske zbornice. Pri izvedbi novega zakona o dvigu kmečkega gospodarstva bom te Vaše odseke nujno rabil kot posvetovalni organ, ki bo v vseh teh težkih vprašanjih, ki jih bo treba rešiti, posredoval med upravo banovine in široko maso kmečkega prebivalstva. Upam, da v složenem delu naši napori ne bodo ostali brez uspeha in se bodo vse posamezne pango kmečkega gospodarstva razvijale in napredovale.

Blagovni oddelek Kmetijske družbe bo ste že glasom svojih pravil neokrnjeno ohr-

Osebnosti

— Za častnega občana je izvolil občinski odbor občine Podgorje č. g. Ivana Lavrenčiča, kanonika in dekana v Kamniku v svoji seji dne 17. novembra 1929 ter mu izrekel popolno udanost in zaupanje.

— Državni izpit iz glasbe je napravila dne 13. t. m. pred izpraševalno komisijo za drž. izpit iz glasbe v Ljubljani gđ. Lubea Roza iz violine kot glavnega predmeta z odličnim uspehom. Čestitamo!

— Iz vojaške službe. Z naredbo ministra vojske in mornarice so po službeni potrebi odrejeni za vodnika 5. reflektorske čete inženjerski podporočnik Verner Vrbič; za vršila dolžnosti poveljnika 4. čete 4. pešpolka peh. poročnik Mirko Baljak; za vršila dolžnosti poveljnika 2. čete 7. pešpolka peh. poročnik Vladimir Kren; za poveljnika brzometne čete 12. pešpolka peh. kap. I. razr. Karel Bratuž; za vršila dolžnosti poveljnika 4. čete 10. pešpolka peh. poročnik Roman Nikpalj; za vršila dolžnosti poveljnika 6. čete 31. pešpolka peh. poročnik Ljubomir Vojteh; za vršila dolžnosti poveljnika 4. čete 46. pešpolka peh. poročnik Ivo Fregel; za vršila dolžnosti poveljnika 5. čete 52. pešpolka peh. poročnik Boris Ivanec; za vršila dolžnosti poveljnika 8. čete 54. pešpolka peh. poročnik Branko Novakovič; za poveljnika 6. čete 48. pešpolka peh. kap. I. razr. Miloslav Bajer; na službo v štab pehotne častniške šole peh. major Emanuel Šuljak; na službo v poveljstvo somborskega vojnega okrožja peh. kap. 2. razr. Lav Gračan; na službo v poveljstvo pristinskega vojnega okrožja peh. kap. I. razr. Srečko Matičič; na službo v štab poveljstva I. armijske oblasti peh. kap. I. razr. Erik Lileg; za upravitelja skladišča 4. pešpolka peh. kap. I. razr. Slavko Lujc; za vršila dolžnosti upravitelja skladišča 23. pešpolka peh. kap. II. razr. Ciril Podgornik; za upravitelja skladišča 44. pešpolka peh. kap. I. razr. Josip Cibelj in za upravitelja skladišča 51. pešpolka peh. kap. I. razr. Armin Grin.

Novi grobovi

— V Ljubljani so umrli: g. Franjo Greif, prokurist Kreditnega zavoda za trgovino in obrt. Pogreb bo danes ob pol 4 popoldne iz splošne bolnice. — Na Starem trgu je umrla Polka Jelen, dijakinja drž. trgovske šole. Pogreb bo danes ob 2 popoldne s Starega trga 16.

— Marija Baloh. Umrila je v Ljubljani, Hrenova ulica 3, gospa Marija Baloh, mati Ivana, pisatelja, bivšega župnika v Italiji, v 90. letu starosti. Pogreb v torek ob pol 4 popoldne. Pokoj njeni duši!

— V Kranju je umrl včeraj g. Matija Dolničar, industrijalec. Truplo bo prepeljano iz Kranja v Ljubljano, kjer bo položeno na mrtvaški oder na stanovanju. Sv. Petra cesta 66. Pogreb bo v sredo ob pol 4 k Sv. Križu.

— Smrtne žrtve v Novem mestu. Smrti prihaja ne samo v naravo, ampak tudi med ljudi. Dosedaj smo imeli v Novem mestu kar naenkrat tri smrtne slučaje. Pretekli teden je umrla soproga ravnateljice Mestne hranilnice g. Klinca. Njen pogreb je bil zelo lep in je pokazal, da je pokojnica uživala simpatije med domačini. Ravno tako je umrl pretekli teden lesni trgovec in posestnik v Kandiji g. Josip Mozetič, kateri je bil poznan zlasti med primorskimi emigranti in med njimi tudi zelo priljubljen. Kruta smrt pa je segla tudi med mlade vrste in pobrala nadarjenega mladeniča filozofa Hermana Udovča. Maturiral je pred 6. leti, nato pa se posvetil študiju tehnike v Ljubljani. Vseled svoje slabotne narave pa je ta študij opustil in se lotil filozofije. Zal je v svojih najlepših letih moral zapustiti ta svet. Bil je tih, miren, njegov svet je bil le v naravi. Na njegovi zadnji poti na pokopališče v Smihel so ga nosili njegovi kolegi akademiki.

— V celjski bolnici. Včeraj je umrl na posebnem oddelku v celjski bolnici 5-letni Kežu Ferdinand, sinček delavca v Cinkarni v Gaberju. Dalje je včeraj izdihnila 44-letna zasebnica iz Vojnika ga. Minka Gorečan.

N. p. v. m.!

Mala kronika

— Naši ujetniki v Rusiji. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje sporoča, da je treba vse prošnje za repatriacijo naših ujetnikov v Rusijo pošiljati preko ministrstva za zunanje zadeve na naše poslanstvo v Varšavi, ki zastopa interese naših državljanov v Sovjetski Rusiji.

— Duhovnik rešil življenje. Pred nekaj dnevi je šel mladi duhovnik Simo Basketič iz vasi Belega polja v Vojvodino na sprehod k reki Ljuboviči. Ta je zaradi deževja v zadnjih dneh zelo narasla. Naenkrat je duhovnik opazil, da je 12-leten deček, ki se je igral s tovariši ob reki, padel v vodo. Voda ga je že odnašala. Ne da bi en sam trenutek premišljal, je duhovnik planil v visoke valove in res dosegel otroka. Ni pa imel moči, da bi ga spravil na breg. K sreči je prišel mimo orožnik, ki se je ravno tako poizkuševalno vrgel takoj v vsej uniformi v vodo ter spravil dečka in duhovnika na suho.

— Na Jadranu se še kopljejo. Dočim smo v drugih pokrajinah naše države tik pred zimo, so na Jadranu še vedno razmeroma topli dnevi. V splitskem kopališču Bačevicah se še vztrajno kopljejo zadnji kopalci. To so največji ljubitelji kopanja v morju, ki se redno vsak dan kopljejo.

— Nova cerkev v Zagrebu. V Zagrebu se je te dni osnoval odbor za gradbo veličastne nove cerkve na mestni periferiji, ki bo posvečena sv. Antonu Padovanskemu in jo bodo vodili očetje konventualci, varuhi svetnikovega groba. Cerkev naj bi se zgradila v spomin 700-letnega jubileja svetnikove smrti.

— Prvi sneg je pokril gore in hribe širom naše države. Prizanesel ni niti primorju: Biokovo, Mosor in Dinara so se odeli v beli zimski kožuh. Belo so venčani vrhovi in grebeni okoli Zagreba, Sarajeva in Mostarja. Morje je viharilo in mrzel sever gospodari po naših morskih kopališčih. Vendar se ljudstvo nadeja še lepih poznojesenskih dni.

— Denarne težkoče zagrebške gledališča. Zagrebško gledališče dobiva letno 7 milijonov dinarjev državne podpore; ravno toliko znašajo dohodki od predstav in podpora mestne občine, tako da znašajo celokupni letni dohodki 14 milijonov dinarjev. Pri vsem tem je zašlo gledališče v denarne težkoče, ker je začelo graditi Malo gledališče v Frankopanski ulici. Skupni dolgi zagrebškega gledališča znašajo danes 8.251.984 Din.

— Če ljudje ne razumejo lasne koristi. Sarajevska mestna občina je začela s pogodovanjem svoje skalovite okolice. V ta namen je prejela od države 80.000 borovih sadik, ki jih sedaj zasaja šolska mladina. Nasade je občina ogradila z bodečo žico; toda okoliško prebivalstvo ima tako malo smisla za lasno in splošno korist, da bodečo žico sproti krade in prodaja ali pa uporablja za lasne namene.

— Cerkvene fiskovine po predpisih škofij. Škofiji vsesilke najnovejši cenik Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani in je brezplačno na razpolago. Gospode župnike in župne upravitelje opozarjamo na ta seznam.

— Pozor konjerejci! Opozarjamo konjerejske kroge na prostovoljno javno dražbo čistokrvnih lipčank v četrtek, dne 21. novembra na dvoristi kobilarne Verd, občina Vrhnika. Pričetek dražbe ob 9. uri. Podrobnosti so razvidne iz razglasa v »Slovenec«, dne 10. t. m.

— Gospodinja. Vaše perilo pere, posuši, munga ali lika tovarna Jos. Reich.

Mister Brown iz Cincinnati, s suhim se on ne brati, pije whisky, »Buddha« čaj, lega z rumom pa najraj! Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva 3.

— Pri toščici, protinu in sladkosečnosti izboljša naravna »Franz-Josef« grenčica delovanje želodca in črev in vztrajno pospešuje prebavo. Raziskovalci na polju zdravilstva o prebavilih zagotavljajo, da so dosegli s »Franz-Josef«-vodo sijajne uspehe. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nesreča ne počiva

— Eksplozija v mlinu. V občini Alibunar pri Velikem Bečkereku se je te dni pripetila težka eksplozija, pri kateri je ubilo lastnika mlina Arnolda Burgerja. Ob 5 zvečer so stroji v mlinu še tekli, lastnika mlina, brata Burger, pa sta še delala. Naenkrat je nastala strahovita detonacija, tako da je kotel eksplodiral in že v istem trenutku so zleteli skozi okno deli človeškega trupla. Zračni pritisk je raztrgal Arnolda Burgerja ter so dele njegovega trupla zbrali potem zunaj mlina. Zaradi strahovite eksplozije so se pričeli zidovi mlina podirati in izbruhnili je požar. Na kraj nesreče so takoj prihiteli gasilci, katerim se je v veliko požrtvovalnostjo posrečilo zadušiti ogenj. Vendar je škoda, ne računajoč človeške žrtve, razmeroma velika. Tragična smrt Arnolda Burgerja je v okolici vzbudila mnogo sočutja. Orožništvo je uvedlo preiskavo, če ima kdo krivdo na tej strašni nesreči.

— Drevo podirilo dva dvoraja. Blizu Banjaluke v gozdu na Kruševem Brdu se je pripetila te dni pri sekanju drevov težka smrtina nesreča. Ponesrečila sta se delavca Marko Radman in Ivo Pezlić iz bližnje vasi Ivanjske. Lesno podjetje Bosna iz Banjaluke že dalj časa saka gozd na Kruševem Brdu, kjer je zaposleno več delavcev. Delavca Ivo in Marko sta s pomočjo drugih delavcev podirala veliko deblo, ki ju je pri padcu pokopalo pod seboj. Oba sta čez nekaj ur na potu v bolnico umrla. Nesrečo je preiskala posebna komisija, ker se je v teh krajih, v katerih je v gozdovih zaposlenih tudi mnogo Slovencev, pripetila že cela vrsta nesreč.

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Zaprtlo.

Opera: Beneška noč.

Kino Ljubljanski dvor: V senci Jošivare. Union: Svetovlavlaski dnevi — predavanje g. Hafnerja in sklopišni film.

Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Bahovec, Kongresni trg; Mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Mr. Hočevar, Šiška VII.

— Vreme v Ljubljani je bilo včeraj deževno. Že ob 7 jutraj je padlo 2,6 mm dežja. Temperatura 6,6° C, barometer 757 mm. — Tudi povsod drugod oblačno, deževno in razmeroma hladno, dasi topleje ko v Ljubljani.

— Danes zvečer se ponovi film »Svetovlavlaski dnevi Orelstva v Pragi« ob znižani vstopnini. Začetek ob 8 zvečer v verandni dvorani hotela Union. Cene sedežem 3 Din, stojlišča 2 Din.

— Danes teče v kinu »Ljubljanski dvor« zadnji dan originalni japonski film »V senci Jošivare«. Uspeh predvajanja je bil popoln. Kar moramo z vsem zadovoljstvom ugotavljati, je to, da je publika film poveljni razumela in da ji je bil všeč. To nas tem bolj veseli, ker vidimo, da ima Ljubljanska kinopublika tudi za resne, umetniške filme dovelj smisla. Pohvalno moramo omeniti orkester, ki je film sijajno ilustriral z originalno japonsko glasbo. Prosvetna zveza nadaljuje v kinu »Ljubljanski dvor« naslednje dni s predvajanjem kulturnega filma: Nuri, modri slon.

— Rentnikom iz Nemčije. Mestni magistrat ljubljanskega opozarja rentnike in njih svoje iz Nemčije, da je bila v mesecu decembru preteklo leto med našo državo in Nemčijo sklenjena pogodba o socialnem zavarovanju in da je ta pogodba zadobila pravno moč in bila ratificirana z zakonom z dne 5. avgusta 1929. S členom 4. navedene pogodbe je razširjena navedena odredba na jugoslovanske sezonske delavce v poljedelstvu in na preostale člane njih rodbin. Po členu 37. in 38. imajo naši državljani pravico do izplačevanja rent za one, ki so bili poškodovani na delu v Nemčiji in ki žive na ozemlju naše države. Mestni magistrat opozarja vse prizadete, da se prijavijo z dokumenti odnosno dokazi pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, kjer dobijo vsa nadaljna pojasnila.

— Solčna nedelja v Ljubljani. Ljubljancem, ki so ves teden sedeli v delavnih in pisarnah, ob prostem času pa so morali čepeti radi dežja doma, je zelo prav prišlo solčno vreme v nedeljo. Promenada, vsa sprehajališča, parki in bližnja okolica so bili polni sprehajalcev, kakor v poletnem času. Na avtobusnih postajališčih so se zopet ponovili prizori, katerih smo bili vajeni ob največjem poletnem navelu Ljubljancem v okolico. Kljub temu so bile vse številne prireditve v mestu prav dobro obiskane, najbolj seveda slavnosti ob slovesu treh misijonarjev, ki odhajajo v Indijo.

— Pogreb pok. Matije Dolničarja se ne bo vršil iz mrtvašnice sv. Krištofa kakor je objavljeno v rodbinskih osmrtnicah, ampak iz stanovanja Sv. Petra cesta 66.

— Sadijska in vrtnarska podružnica v Ljubljani sporoča svojim članom, da bo drevi točno ob 20 v prostorih meščanske šole pri Sv. Jakobu predaval g. Vlad. Kuret so vzgoji piramide na domačem vrstcu. Vabilo se tudi vsi ljubitelji vrtnarstva, da se zanimivega predavanja udeležijo.

— Podjeten dečko. 15-letni Lojzek je sila podjeten dečko. Zahotelo se mu je svobode, pa je utravel svojemu bratu hlače, jih zastavljal v mestni zastavljalnici za 50 Din, zastavljal hlače postal domov, sam pa izginil kdovekam. Sedaj se kladi po okolici mesta in se izmika pred policijo in starši, ki ga iščejo.

— Dva, oziroma štirje vlom. Epidemija vlomov divja v mestu neovirano dalje, pa naj policija še tako zapira vlomilce. V skladišče na Ambrozevem trgu št. 10 je vlomil neznan tat in vobral delavcu Josipu Petanu skoro vso obleko, razen tiste, ki jo je imel Petan na sebi. Petan trpi 3000 Din škode. — V prenočevališče Sloveševih hlapcev Martina Vabiča in Alojzija Uršiča na Razlagovi cesti 20 je vlomil drug zlikovec. Pobral jima je ravno tako vso obleko, oprh pa je odnesel še Vabiču 1000

dinarjev prihrankov. Škoda znaša skupaj okrog 2000 Din. — Tretji vlomilec se je spizljal v hišo na Poljanski cesti št. 21. Odnesel ni nič, ker so ga o pravelem času opazili in je moral pobegniti. — Prijavljen je bil še en, zelo problematičen vlom, ki ga pa policija še ni preiskala in zaenkrat ne moremo o njem poročati.

— Luka Menard, import čaja, skladišča so nahajajo Celovška cesta 14 (prej svečarna Kopač).

Maribor

— V smrt... Včeraj ob 9 dopoldne se je ustrelil s težko vojaško pištolo 9 mm na stopnicah, ki vodijo v klet hiše št. 6 v Vojašniški ulici, 41letni špediter in hišni posestnik Albin Reismann. Strel je šel skozi srce in je bil na mestu mrtve. Dejanje je izvršil v času, ko se je nahajala soproga na trgu, kateri je zapustil oprostilo pismo, ter očitno v trenutku duševne zmedenosti.

— Zadnje porotno zasedanje. Dne 2. decembra sedita na zatožni klopi Martin Horvat in Janez Fideršek radi umora in tatvine. Predsednik senata vds. Guzelj, Zagovornika dr. Mühleisen in dr. Šnuderl. Dne 3. decembra pa bo obravnava proti Stefanu Tkalcu radi uboja. Predsednik senata vds. Zemlič, Zagovornik dr. Ravnik. To bo, kakor znano, zadnje porotno zasedanje pri tukajšnjem okrožnem sodišču.

— Iz davčne uprave. Prijave za odmero davka na dohodek od zgradb za l. 1930. se morajo vložiti v roku od 20. novembra do 20. decembra t. l. Kdor omenjeni rok zamudi, plača kot kazni 3% odmerjenega osnovnega davka oziroma 10%, če ne predloži prijave na pisni poziv v danem roku osmih dni. Obrazci prijav se dobe pri tukajšnji davčni upravi. Prijavo je treba vložiti za vsak objekt, ki je v katastrofu. Za več objektov se vloži ena prijava samo takrat, če imajo isto hišno številko. Tudi za zgradbe, ki uživajo začasno davčno prostost, je treba vložiti prijavo.

— Nastopno predavanje ima jutri ob 19.30 v avli tukajšnjega bogoslovja docent Stanko Cajnar. V nastopnem predavanju bo obravnaval vprašanje »O božjem primatu v sv. pismu«. Dostop imajo povabljeni gostje in slušatelji bogoslovnega učilišča.

— O nedeljski letalski nesreči je prinesel obširno ter izčrpno poročilo včerajšnji »Slovenski list«; ravnotam tudi o grozovitem uboju pri Sv. Antonu v Slov. goricah.

— Himen. Poročila sta se včeraj v Spodnji Kungoti Ivan Baumann, veleposestnik v Dobrenju pri Pesnici, z gđ. Amalijo Drozg, posestnikovo hčerko iz Rance. Novoročena sta vneta člana katoliških prosvetnih društev. Bilo srečno!

— Iz zdravstvene službe. Za asistenta je imenovan na dermatološkem oddelku tukajšnje bolnišnice dr. Božo Kreutziger, na porodniško-ginekološkem oddelku pa dr. Mirko Sesardič.

— Diletantska družina Ljudskega odra je v nedeljo gostovala z velikim uspehom pri Sv. Leartu v Slov. goricah. Istočasno se je vršil istotam dramatičen tečaj za društva svetolenarskega prosvetnega okraja.

— Kri... 22letnega delavca Ivana Lipovnika so včeraj popolnoma napadli na Kamniški cesti trije ponočnjaki, ki so brez vsakega poviha navali nanj ter mu porinili nožovo ostrino v pljuča, roke in noge. Težko ranjenega Lipovnika so prepeljali v tukajšnje bolnišnico, za tremi tleki brez gnezda pa poizvedujejo varnostna oblastva.

— Otvoritev zimskosportne sezone. V nedeljo so se mudili na Pohorju prvi smučarji v letošnji sezoni; pravijo, da je bilo lušno sicer, za smuča pa še ne prav.

— Dela... Zaposlitev dobi preko tukajšnje Borze dela: 8 hlapcev, 1 brivec, 1 zidar, 1 mehanik, 1 krojač, 1 čevljarški delovodja, 1 krojaški delovodja, 1 klepar, 1 kovač, več vajencev (pekarske, mizarske, slaščičarske in trgovske stroke), 4 služkinje, 6 kuharice, 6 služkinj, 1 postrežnica, 1 vzgojiteljica, 1 sobarica, 4 pletiljke, 1 delavka, 2 šiviljski vajenki ter 1 trgovska vajenka.

— Na 11letnico razoročitve zelene garde, t. j. 23. t. m., obhaja tukajšnji 45. pp. svojo slavo. Ob 10.30 je na dvorišču vojašnice kralja Aleksandra služba božja in rezanje kolača; za katoliško veroizpoved opravi cerkvene obrede garnizijski duhovnik P. Zavadlaj, za pravoslavno veroizpoved pa prota Trbojevič. Popoldne ob 15 se vrši na vojašniškem dvorišču vojaško slavlje.

— Iz rok v roke... Kupili so: Peter Jelenc od posestnika Rudolfa Herzoga iz Pekar mlin, žago in posestvo za 990.000 Din. — Josip Ferlin in Modrušan Paskval od posestnika Ivana Baučiča hišo št. 73 v Kamnici za 150.000 Din. — Josip Gerhold od posestnice Antonije Fajdiga hišo na Tržaški cesti 45 za 120.000 Din. — Karolina Jakin od Jakoba Lavrina in Josipine Mavrenčič hišo št. 4 v Vojašniški ulici za 212.000 Din.

— Smrtina kosa. Preminul je v starosti 77 let čevljarški mojster Marko Plasovnik, Aleksandrova cesta 22. Pogreb bo danes ob 15 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču v Pobrežju.

— Usposobljenostni izpiti so se pričeli na tukajšnjem drž. moškem učiteljsku, in sicer v četrtek, dne 14. t. m., so bili ustmeni izpiti, včeraj pa pismeni. Priglasilo se je k izpitu 76 učiteljev in učiteljic.

— Primarij dr. Černi Mirko, specialist za kirurgijo, se je preselil v ordinari v sanatoriju v Mariboru, Gosposka ul. 49 (tik gimnazije), telef. številka 2358, od 8 do 9 in od pol 14 do 15.

— Zimsko in mokro vreme zahteva prosvetno čevlje. Zahtevajte cenik! KARO, Maribor, Koroška 19.

Celje

— Otvoritev nove prosvetne dvorane v Petrovčah. Petrovske katoliške organizacije so dolelej največ trpele na tem, da niso imele lastne strehe. Ugledni petrovski župan in velik prijatelj naše prosvetne organizacije g. Stanko Jelovešek pa je z enim mahom rešil to vprašanje in letos dogradil obširen prostor, ki mu bo nekaj tednov v letu sicer prvenstveno služil v gospodarske svrhe, v ostali dobi pa bo na razpolago našim organizacijam. Slovensna otvoritev nove dvorane bo v nedeljo 24. novembra ob 3 popoldne z uprizoritvijo A. Remčeve romantične pedejanke »Zakleti grad«.

— Dr. Rajh Stefan, odvetnik v Celju, se je preselil iz Kocenove ulice 2 v Razlagovo ulico 3/1.

— Avtobus Celje—Kozje—Podsreda. Vseled neprestane deželje je mestno avtobusno podjetje v Celju primorano avtobusno zvezo med Celjem in Podsredro skozi Kozje z današnjim dnem do nadaljnjega ustaviti, da se očuva novejši in občutljivejši del ceste. Čim se vreme ustali in izboljša, se bo redni promet zopet otvoril.

— Krasne store, pregrinjala, zavese, damsko perilo, elegantno, proti naročilu in po meri izdeluje M. Stribar, Celje, Aleksandrova ulica 2 (poleg Zamparutij). Pri naročilu perila, zavese itd. predčrtanje zaštonj.

DIŠAVE SLON

Danes poslednji or ginalni japonski vefelilm
V SENCI YOSHIVARE
Do sedaj še vedno razprodano! — Originalni! —
Rezervirajte si poslednje vstopnice!
Ob 4., 7., 8. in 9. uri.
Kino dvor.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Torek, 19. novembra: 12.30 Reproducira glasba. 13.00 Casovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert Radio-orkestra. 18.30 Dva tedna po Spaniji, pred. g. Niko Kuret. 19.00 O fotoamaterstvu, predava g. Cvetko Svigelj. 19.30 Ruščina, poučuje dr. Preobražensky. 20. Nusič: »Svete«, drama (člani narodnega gled.). 21.00 Koncert Radio-orkestra. 22.00 Casovna napoved in poročila. 22.15 Koncert Radio-orkestra.

Sreda, 20. novembra: 12.30 Reproducira glasba. 13.00 Casovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio-orkestra. 18.30 Pravilice in uganke, pripoveduje Radio-tekla. 19.00 Slike iz mraveljskega življenja, prof. Pengov. 19.30 Francoščina, poučuje dr. Stane Leben. 20.00 Svetkov večer, izvaja kvartet Gl. Matice. Uvodno besedo govori dr. A. Dolinar. 21.00 Koncert radio-orkestra. 22. Cas. napoved in poročila.

IDEAL radio slušala BARIJEVE cevi TUNGSRAM

Drugi programi:

Sreda, 20. novembra.

Beograd, 17.05 Mladinska ura. 17.30 G. N. Divjak recitira. 20.00 Več. koncert radio-kvarteta, sodeluje pevec R. Dievski. 21.20 Spominška slavnost 170-letnice rojstva Fr. v. Schillerja s predavanjem in recitacijami. 22.05 Cas, dnevnice vesti. 22.15 Reproducira glasba. — Zagreb: 17.00 Vika Podgorska čita pravilice. 20.00 Prenos simf. koncerta češke filharmonije. — Varšava: 16.15 Mladinska ura. 16.45 Reproducira glasba. 17.45 Ljudski koncert. 19.25 Reproducira glasba. 20.30 Koncert kvinteta. — 21.25 Koncert solistov. 23.00 Plesna glasba. — Budapest: 9.15 Reproducira glasba. 17.40 Koncert opernega orkestra. 20.10 Zborni koncert opernih članov. 21.15 Klavirski koncert. 22.20 Koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 11.00 Dopold. koncert kvarteta. 15.30 Mladin. ura. 16.00 Popodanski koncert. 19.30 A. Dvorak: »Requiem«, za zbor, soli, orkester in orglje. 21.30 Večerni koncert. — Milan: 11.25 Reproducira glasba. 16.30 Mladinska ura. 17.00 Koncert kvinteta. 20.30 Prenos opere Falstaff. Verdi; nato koncert radio-ork. — Praga: 20.00 Simfonični koncert češke filharmonije. — Langenberg: 15.00 Mladinska ura. 16.05 Oblikovanje novega stanovanja, predavanje. 16.30 Koncert komorne glasbe. 19.15 »Orator iz Češke«, misterij. 20.30 »O življenju«, op. 57, poetična recitacija z godbo. — Rim: 13.15 Radio-kvintet. 16.30 Mladinska ura. 17.30 Popodanski koncert. 21.02 Večerni koncert. — Katovice: 12.05 Reproducira glasba. 16.15 Mladinska ura. 16.45 Reproducira glasba. 17.45 Popodanski koncert. 20.30 Veliki večerni koncert. 23.00 Liter. ura. — Stuttgart: 11.45 Promenadni koncert. 13.15 Reproducira glasba. 15.00 Mladinska ura. 16.00 Popodanski koncert. 19.30 »Nemški requiem«, Brahms, op. 45. — Torino: 16.30 Mladinska ura. 17.00 Koncert radio-kvinteta. 19.15 Večerni koncert. 20.30 Prenos opere iz Milana, nato radio-ork. — M. Ostrava: 11.30 Reproducira glasba. 12.30 Opodanski koncert. 16.30 Mladinska ura. 17.30 Moderna angl. plesna glasba. 19.00 Simfonični koncert. 22.15 Zabavna glasba.

 BEN HUR britvice iz srebrno-jekla so ostrejšje kot britve. Preprodajalec naj se obrnejo na:
Gustav Husser & Sohn, Wien VII., Riehterg. 10

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 20.

Torek, 19. novembra: Zaprtlo.
Sreda, 20. novembra: GROB NEZNANEGA VOJAKA. Red A.

Opera:

Začetek ob pol 20.

Torek, 19. novembra: BENESKA NOČ, opereta. Red E.
Sreda, 20. novembra: GORENJSKI SLAVEK. Red B.

Mariborsko gledališče

Torek, 19. nov.: Ob 17: ŽUPAN STILMONDSKI
Dijaška predstava. Dijaške cene.

Iz društvenega življenja

Redni letni občni zbor Slov. kat. prosvetnega društva Krakovo-Trnovo v Ljubljani se vrši v sredo, dne 20. novembra t. l. ob 8 zvečer v društvenem domu (Karunova ulica 14) z običajnim dnevnim redom. Udeležba za vse člane obvezna! Ostali prijatelji prosvete vabljeno. — Odbor.

Na XVI. rednem obnemem zboru »Akadem-skega kluba montanistov«, ki se je vršil dne 16. t. m. v rudarskem paviljonu, je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Gruič Nenad, podpredsednik Vrtačnik Vojmil, tajnik I. Pelko Matko, tajnik II. Radič Stepan, blagajnik Hribar Vlado, knjižničar Pinterič Ivo, gospodar Prežljak Vinko, referent za ferjalno prakso Hočevar Lojze, Arhivar Robavs Viktor.

Pri tibetanskem kralju

Mali Tibet, ime, s katerim Evropejci navadno označujejo deželo Ladakh, spominja na to, da ta dežela kulturno še danes spada k Tibetu, kamor je v preteklih časih spadala tudi politično. Kasneje je bila samostojno kraljestvo. Leta 1839 so jo osvojile čete kašmirskega maharadža, s Kašmirom pa je prišla k angleško-indijski državi. Ladakh je gorata dežela, čije glavni prelazi vodijo nad 5000 m visoko; prelaz Karakorum n. pr. je visok 5580 m. Nedavno je prišla neka znanstvena ekspedicija, ki raziskuje osrednjo Azijo, v glavno mesto Malega Tibeta, Leh, kjer je misijonska postaja edina evropska naselbina v Ladakhu.

Novi angleški poslanik v Washingtonu je postal sir Ronald Lindsay, dosedanji državni podtajnik v zunanjem uradu in bivši poslanik v Berlinu.

Clani ekspedicije so obiskali tudi »kralja« v kraljevem gradu. Ta grad s svojim obledelim sijajem in skromna pokojnina sta poleg kraljevskega naslova vse, kar je ostalo naslednikom nekdanjih vladarjev Ladakha, ki so bili doma v Lhasi, mestu Dalaj-Lame. Obisk pri kralju opisuje član omenjene znanstvene ekspedicije takole:

Na pragu sprejemne dvorane, v kateri jih je pričakoval kralj Malega Tibeta, sta evropske goste pozdravili dve kraljici, mati in soproga kralja Ča-Sking-Ruam-Rgyel — ime, ki je obenem tudi naslov, pomeni: vedno zmagovalni zaščitnik vere. Po tamkajšnjem običaju sta kraljici gostom v pozdrav pokazali vsaka svoj — jezik, obenem jim pa podali tudi roko. Nato sta jih peljali k sedežem; medtem ko je njim nasproti sedela kraljeva družina s prekrizanimi nogami na blazinah, kralj nekoliko višje kakor njegova 83 letna mati in kraljica, ki je držala v naročju svojo petletno hčerko. 31 letni kralj, z dolgimi lasmi, uhani in tenkimi rokami, na glavi čepico s krono iz korarov, oblečen v široko, kimoni podobno obleko, s pisanim predpasnikom, se je zdel na prvi pogled kakor odlična orientalska žena. Mati je bila oblečena čisto preprosto, soproga pa je imela na sebi polno krasnih biserov in z zlatom vezeni šal. Njena mala hčerka pa je že nosila avbico tibetanskih nun. Zakaj prilike za možitev za hčerke odstavljenih in obubožanih kraljevskih družin tudi v osrednji Aziji niso ugodnejše kakor v Evropi — zato je njihov cilj samostan. Najvažnejše osebe kraljevske hiše, enoletnega princa in vzdrževalca rodu, pa gostje niso videli. Zelji matere malega princa, ki bi ga rada dala fotografirati, je ugovarjala stara mati, češ, kdo more jamčiti, da leča fotografskega aparata v resnici nima »hudega pogleda« in da ne bi zli duhovi, ki jih je polno okrog gradu, potem fo-

tografične slike dobili oblast nad malim princem, katerega so iz strahu pred hudobnimi duhovi tako skrbno varovali, da so več mesecev zamočali njegovo rojstvo, samo da ga ne bi zli duhovi našli. Kraljica je takrat našla javno tožila, da kraljevi družini še vedno ni rojen sin — in zli duhovi so se dali prevartiti, saj so k sreči prav tako neumni kakor hudobni.

Po kratkem razgovoru so gostom postregli tudi z jedjo in pijačo; juha z rezanci in malimi koščki mesa je bila prav okusna, zelo so se pa morali premagovati, ko so srkali masleni čaj, rumenkasto tekočino, napravljeno iz mleka, vode, starega žaltavega masla in soli. Po jedi so gostom razkazali grad. V ogromnem poslopju je komaj pol tuceta sob opremljenih. V hišni kapeli je poleg par kipov Bude in Lame tudi mala knjižnica, seveda religiozne vsebine. Stene kapele so okrašene deloma z zelo dragocenimi starimi tempeljskimi zastavami. V celoti pa je nudil grad sliko notranjega in zunanjega razpada. V zahvalo so gostje dali kraljici darilo, ki ga je v varstvo svojega sinčka silno želela: evropski prah proti stenicam. Kralj je počastil goste s tem, da jih je osebno spremljal do zunanjih vrat gradu.

Tristo let brez stavke

V po vsem Švedskem znanih in zelo starih železarnah v Overumu, nedaleč od vzhodnomorske obale, so imeli te dni izredno proslavo. Spominjali so se dejstva, da so pretekla tri stoletja, ne da bi obrat le en sam dan radi stavke, izprti ali sploh kaknega konflikta z delavci. Tri sto let neprestano že odmeva kladivo v mirni dolini, kjer leži tovarna. Tam izdelujejo v prvi vrsti poljedelske stroje in druge potrebščine. Delavci so vedno zopet iz istih družin in opravljajo svoja dela, ne da bi se brigali za moderno delavsko gibanje. V ravnateljskem poslopju visi slika ustanovitelj tovarne. Po ustnem izročilu slike ne smejo odstraniti s svojega mesta, sicer bi prišla nesreča nad tovarno. Nedavno so pa vendarle sliko začasno sneli, ker so popravljali poslopje. Kmalu nato pa je nastal v tovarni požar, ki je povzročil veliko škodo. Od tedaj v Overumu še mnogo bolj verujejo v skrivnostno silo omenjene slike.

Strah Düsseldorfa. Slika na levi nam kaže, kako ljudje berejo tirnico za neznanim morilecem, na desni pa je naslikana petletna Gertrud Alberman, zadnja morilčeva žrtev.

Dama v rdeči obleki

Atenski policiji se je posrečil dober lov, ki bo pojasnil vrsto umorov, ki so zadnje mesece razburjali mestno prebivalstvo. Na raznih avtomobilnih cestah, ki vežejo Atene z izletnimi središči, so našli kar zaporedoma trupla treh ustreljenih šoferjev. Končno so osumili neko »dama v rdeči obleki«, katero so sedaj prijeli. Ta mlada dama, Kula Christophiles po imenu, je hčerka nekega gostilničarja, ki je radi uboja svojega prvega otroka prestal že daljšo kazen. Kula, ki je izredno lepa, je morala svojemu očetu privajati petične goste. Tem so nato pridejali v vino uspalno sredstvo, jih oropali in nato odnesli na zrak, da so se po daljšem času zopet zavedli. Očividno pa ta »obrt« ni dovolj nesla, zato se je Kula s svojim bratom spravila na ubijanje šoferjev. Najela sta avtomobil in se peljala iz mesta na sprehod. Ko je bila prilika ugodna, se je brat vrgel na nič hudega slutečega šoferja in ga je tako dolgo držal, da ga je sestra z revolverjem ustrelila. Dosedaj so ji dokazali tri umore, pri četrtem so ji prišli na sled. Ranjenemu šoferju se je posrečilo, da je pobegnil, nakar je na policiji precej natančno opisal morilko. Kljub temu se je pa aretacija le slučajno posrečila. Stanovala je pri neki prijateljici, kjer je ponoči v spanju govorila vse mogoče stvari. Prijateljica je postala radovedna in je Kulo toliko časa obdelovala, da ji je »pod pečatom molčečnosti« zaupala en umor. Kmalu nato sta se pa ženski radi neke malenkosti spili. Da bi se maščevala, je prijateljica ogradila Kulo policiji. Kula pa je bila še urnejša in je izginila. Policija ji je prišla na sled še le potem, ko je Kula s svojim bratom hotela izprosti svoje službodajavce. Kuli se je sicer posrečilo, da je ukradla 80.000 drahem, se nanovo oblekla in preselila v neki hotel, policija pa je medtem aretirala njene brata, ki je končno izdal skrivališče svoje sestre.

Igralka maščuje čast Amerike

Znana ameriška gledal. igralka Liliann Foster je nedavno nastopila v londonskem gledališču in sicer v igri »Conscience«. Gledališki kritik Hannen Swaffer pa ni bil z njenim nastopom nič kaj zadovoljen in je v kritiki napisal: »Po besedilu umori mož svojo ženo, ker jo je želel rešiti sramotnega živ-

Sir Robert Vansittart, novoimenovani državni podtajnik v angleškem zunanjem uradu in dosedanji diplomatični svetovalec ministrskega predsednika Macdonalda.

ljenja. Jaz pa mislim, da je to storil radi njegovega afektiranega otročjega glasu, ki me spominja na glasove nekega igralca, ki je govoril s trebuhom.« Nekaj dni nato je kritik sedel v nekem hotelu pri kosilu, ko je vstopila gospa Foster. Šla je naravnost k njegovi mizi in vprašala: »Gospod Swaffer, ne?... Ali me več ne poznate?« Swaffer je odgovoril, da še ni imel časti, da bi ji bil predstavljen. Nato igralka: »Mislim sem, da me boste takoj spoznali, namreč po mojem glasu, ki se vam zdi tako strašen...« Swaffer se je opravičil z besedami, da pozna toliko ljudi in da vsaki dan srečava nove ljudi, tako da lahko pozabi. »Tako,« je rekla gospa Foster, »se Vam bom pa še enkrat predstavila. Jaz sem Liliann Foster!... Poklon, ki ste mi ga napravili, Vam bom vrnila na ameriški način!« Pri teh besedah je prisilila kritika krepko zaušnico. Nato je zakričala: »To samo za to, ker sem Američanka!« Swaffer je poklical natakara in mu ukazal, naj gospo odpelje proč. Ta je pa vnovič navalila na kritika in mu z besedami: »To v imenu vseh Američanov!« prisilila še eno zaušnico. Nato je mirno zapustila dvorano.

Morganovo darilo

Pierpont Morgan je presenetil vlado Združenih držav z uprav kneževskim darilom: dal ji je brezplačno na razpolago svojo razkošno ladjo »Corsair« za znanstvena raziskavanja na morju. Spočetka so bili v mornariškem ministertvu zelo veseli tega darila. Tu se je pa cglasil državni tajnik za trgovino in opozoril na malenkost, da bodo vzdrževalni stroški dolarsko-kraljeve ladje požrli na leto najmanj 100.000 dolarjev. Šlo je tedaj za presneto drago darilo. V tem spoznanju so že preudarjali, če ne bi raje ladje odklonili, da bi na ta način prihranili letno blizu šest milijonov dinarjev. Državni tajnik za trgovino je stavil posredovalni predlog: Če je Morgan ladjo daroval, naj bi njegovi dolarski tovaršiji prevzeli vzdrževalne stroške. Zakaj prvič imajo več denarja kakor država sama, drugi pa je temeljita raziskava morja v njihovem lastnem interesu. — Cisto mogoče je, da se bodo gospodje dolarski kralji odločili za to malo žrttev. Saj morajo vendar dobro poznati morja, po katerih se vozijo s svojimi po dva do tri milijone dolarjev vrednimi ladjami.

Kapre: »Da, da, Dunaj, to ti je meslo. Velika gledališča, široke ulice, sijajne prodajalne...«

Pavel: »Kdaj pa si bil tam?«

Kapre: »Jaz nikoli, ampak moj stari oče je nekoč nameraval iti.«

Pierre L'Ermitte:

Žena z odprtimi očmi

»Upajmo, da se ne bo!...«
»Pred nekaj dnevi sem bil v njegovem uradu, da odideva skupaj nakupovat raznih stvari za »Staro Rakovico!«
»Pa menda ne loncev?«
»Vi ste okrutni, gospodična!... Vstopil sem torej malo pred četrto uro v pisarno. Roger se je baš odpravljal domov... Mala strojepiska, sladka kakor srček, mu je pomagala obleči površnik... druga mu je sila ljubeznivo popravljala samoveznico, ki ni bila — tako je izgledalo — točno na svojem mestu... tretja mu je uslužbo prinesla klobuk in paličico...«
»In on, kako se je obnašal?«
»On?... se je smehljaj... Držal se je kakor mlad harambaša, ki se mu ta uslužnost zdi nekaj naravnega!...«
»Tako se zgodi, da nekega lepega dne postanejo najboljši mladeniči žrtve takih lilik!...« je vzkliknila teta Cecilija, ki se je naposled vendar zgražala.
»Da... videl sem že mnogo takih primerov...«
»Mnogo?«
»Dovolj, da se v človeku zbudi bojazen.«
»Evo, zato tudi ponavljam pri vsaki priliki materam, ki imajo sinove: »Motrite vendar z bistrimi očmi!... Bodite previdne!... Zbirajte okrog svojih sinov taka dekleta, ki so vredna Vaših otrok, godna za možitev, to se pravi da so v dostojnem položaju, primerna po naobrazbi in verna svoji veri!«
»Pametno!... Ker je že ženska neizogibna.«

19

»Neizogibna!...« je povzela teta Cecilija užaljena... »Vi ste rekli: neizogibna? Toda pomislite, gospod voditelj, da je vendar ljubi Bog ustvaril tudi nas, uboge ženske!«

»Da... Toda potem je prišel hudobec...«
»Ampak prav tako tudi k moškemu...«
»Nedvomno!... Vendarle se mi vse dozdeva —«
»Pozor!«

»O, saj pazim!... Vendarle se mi torej dozdeva, da je postopal hudobec pri ženskah po latinskem izreku: Corruptio optima pessima... (Poguba najboljšega je najslabša).«

»Kaj to pomeni?«
»Če se kaj izvrstnega pokvari, postane hujše od najslabšega...«

»Izvrstno... to smo seveda me ženske?... Lep kompliment, da nam vse ostalo naprtite!...«

In teta Cecilija se je veselo premaknila na svojem naslanjaču ter zagrozila s prstom:

»Ah, gospod voditelj!... Že vidim, da bova ta mesec v medsebojnem boju zlomila mnogotero kopje. O ljudeh imam namreč precej drugačno mnenje kot Vi. Za svoj del bi dejala, da se mi zdijo moški sebični... brez širokega razuma... brez poleta. Nam ženskam je pa požrtvovalnost malone prirojena... Kaj neki bi počeli moški... in tudi vi duhovni, brez nas?... Prav kmalu bi Vam bil neznosen dolgčas na svetu, če bi bili na njem sami moški. Da, da, le pomeniva se o tem!... Kajne, prav posebno zabaven bi bil planet, če bi prebivali na njem sami gospodje... Pojdite, gospod voditelj, ali se Vam ne zdi, da napak gledate? Še naš Gospod je imel svete žene okrog sebe!...«

»Ampak svete!«

Tu je moral gospod voditelj prekiniti svoj odgovor, kajti tisti hip je Rolanda odprla vrtna vrata. In kakor da je zasluhl njen povratek, je isti hip Roger Maude vstopil v salon.

»Torej kako ste se odločili?« je vprašal.

»O, še nič!... je odgovorila teta Cecilija. »Gospod voditelj me je izpraševal... in pogovarjala sva se povsem druge stvari.«

»Ali ne smemo izvedeti, kaj?« je vzkliknila Rolanda z otroško kretnjo.

Teta Cecilija se je obotavljala...

»Seveda...« in s poudarkom vsakega zloga, je rekla: »... Pogovarjala sva se o zakon...«

Tedaj se je Roger Maude ozrl v Rolando, Rolanda pa je pogledala svojo teto.

In mlada dvojica je zardela... globoko zardela... kakor da je ona nenadoma razumela misel, ki je navdajala njega.

XIV. poglavje.

Zadrega ni trajala dolgo, kajti vstopila je Fjolmela z velikim zvrhanim krožnikom...

Videla je vstopiti gospoda in, ker se je razgovor zavlekel, se ji je zdelo primerno pripraviti čaj, kremo, maslo in sladkarije.

Gospod voditelj se je sicer branil... toda čaj je prijetno dišal, maslo je bilo sveže, mleko z debelo smetano in pecivo je bilo domače.

Med tem ko je mazala teta Cecilija sirovo maslo na pecivo, je skušala navezati pogovor na vprašanje gospoda voditelja:

»Če sem prav razumela, nameravate napraviti dolg izlet po otoku...«

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 26. zvezek: Lorenzini, Storček in njegovo burkasto življenje, 14. Din. vez. 22 Din. 27. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 28. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 29. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 30. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 31. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 32. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 33. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 34. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 35. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 36. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 37. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 38. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 39. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 40. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 41. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 42. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 43. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 44. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 45. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 46. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 47. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 48. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 49. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 50. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 51. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 52. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 53. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 54. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 55. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 56. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 57. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 58. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 59. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 60. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 61. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 62. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 63. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 64. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 65. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 66. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 67. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 68. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 69. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 70. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 71. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 72. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 73. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 74. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 75. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 76. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 77. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 78. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 79. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 80. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 81. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 82. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 83. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 84. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 85. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 86. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 87. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 88. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 89. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 90. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 91. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 92. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 93. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 94. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 95. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 96. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 97. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 98. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 99. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din. 100. zvezek: Hladar, Hči Cesarja Montezume, 32. Din. vez. 42 Din.

Gospodarstvo

Trgovinske pogodbe

»Službene Novine« z dne 15. t. m. prinašajo tekst trgovinske pogodbe med našo državo in Češkoslovaško. Pogodba je samo okvirna in datirana z dne 14. nov. lani, ratifikacije pa so bile izmenjane 11. nov. t. l.

Nadalje prinaša ista številka trgovinsko pogodbo z Letonsko, zaključeno 18. okt. 1928 v Belgadu, ratifikacijske listine pa so se izmenjale 30. oktobra v Rigi. Pogodba ne vsebuje nikakih tarifnih izjem. — Naša trgovina z Letonsko je neznatna: L. 1928: je znašal izvoz iz naše države v Letonsko 680 kg za 16.290 Din (lesni proizvodi), uvoz iz Letonske pa 18 kg za 800 Din. V letu 1929. (prva polovica) izvoza v Letonsko ni bilo, pač pa je letonski uvoz k nam znašal že 2335 Din (1928 t. pol. 700 Din).

Egipčanska vlada je zaradi nove tarife odpravila vse trgovinske pogodbe s 16. febr. 1929 (Jugoslovanska pogodba je iz l. 1927.).

*

Kreditni Agranarne banke. Lektor poročila iz Belgrada »Morgenblatt«, je izjavil vl. komisar Agranarne banke V. Gjuričić, da je banka podelila hipotekarnih kreditov za ca. 500 milj. Din, zadruge pa so zaprosile za 330 milj. kreditov. Banka je podelila vplačilni rok za drugi obrok delnice do 30. t. m.

Dohodki carinarne. Belgrad, 18. nov. AA. V prvi tretlini meseca novembra je bilo carinskih dohodkov v Belgradu 11.2, v Zagrebu 9.5, v Novem Sadu 6.2, v Ljubljani 8.4, v Dubrovniku 2.8, v Skoplju 1.6, v Splitu 1.4, skupaj 41.1. Dohodkov carinarne od 1. aprila do 10. novembra 1929 je bilo 974.7 milj. Din (leta 1928 pa 1.028 milj. Din). Po proračunu so predvideni od 1. aprila do 10. novembra 1929 dohodki v znesku 903.4 milj. (leta 1928 pa 1011.2 milj. Din).

Nova delniška družba v Belgradu. Montana, ake. dr. v Belgradu, kapital 1 milj. Din; rok trajanja od 12. do 21. nov. in se plača 40 Din za delnico.

Nova tvornica v Srbiji. V Jasenovcu ob Savi je Prometna zadruga ustanovila tovarno verig in železnine.

Nova praga. V žel. ministrstvu je imenovana komisija za pregled proge Prokuplje—Pločnik—Kursulija.

Naše perutninarstvo. »Poljoprivredni glasnik«, ki izhaja v Novem Sadu, je posebno številko z dne 15. t. m. posvetil perutninarstvu. Upoštevane so tudi slovenske razmere. Napisala je izredno zanimiv članek tudi ga. grofica Herberstein iz Velenja, ki ima največje odgajališče za štajersko-zagorsko pasmo in daje dober razplodni material. Številka je bogato ilustrirana.

Tudi Giannini ne more emitirati novih delnic! Ogorčni padec tečajev na newyorški borzi je onemogočil mnogostevilne emisije novih delnic. — Tako je skupina Giannini, ki je prevzela Blaira, hotela zvišati glavno svoje najvažnejše družbe od 225 na 250 milj. dolarjev (Transamerica Corporation) z izdajo 1 milj. novih delnic po 25 dolarjev. Kupcem bi omogočilo nabavo do 10 mesečnih obrokov po 6 dolarjev (skupno 60 dolarjev), borzni tečaj 51; svojčas, sedaj pa je padel na 40 dolarjev in zato emisija ni mogoča. Giannini kontrolira sledeča podjetja: Bank of America, Bank of Italy, Bancitaly Co. of America, Bankamerica—Blair Corp. itd. v večini ameriških zveznih držav.

Kje je zlato? Dne 30. junija t. l. so imele evropske notne banke 19.204 milijone mark zlata, Unija pa 18.154 milj. mark. V tretjem četrtletju 1929 pa so se evropski zakladi zlata zvišali na 19.651 milj. mark in sicer največ v Franciji (za ca. 460 milj. mark) na 6483 milj. mark, v glavnem je prišlo zlato iz Anglije, katere zlati zaklad se je zmanjšal za 550 milj. mark. Nemški zlati zaklad se je povečal za 300 milj. mark na 2278 milj., ruski pa za 162 milj. Zlati zaklad Unije se je povečal za 210 milj. mark na 18.365 milj. mark, od tega se je uvozilo iz Argentine 120 milj. mark.

Nov predsednik Niederösterreichische Escompte. Tudi v našem gospodarstvu znani podpredsednik »Niederöster. Escomptengesellschaft« Maxime Krassny-Krasien, bančni strokovnjak, je bil izvoljen za predsednika te velike dunajske banke.

Amerika kupuje Evropo. Iz »Chicago Tribune« je prišla v liste vest, da si je General Motors pridobila odločilen vpliv v francoskih avtomobilskih tvornicah Citroen in Peugeot. S tem postane G. M. največji interesent Evrope in sveta, saj ima mnogo delnic Opel-tvornice in Fiata.

Znižanje diskonta v Holandiji. Nizozemska banka je znižala diskont od 5 na 4 1/2 %.

Borza

Dne 18. novembra 1929.

DENAR

Dejni tečaji so nadalje popustili. Promet je bil prav znaten zlasti v devizah Curih in Londonu. V vseh zaključnih devizah je intervenirala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2280 bl., Berlin 1850.25—1853.25 (1851.75) Bruselj 790.80 bl., Budimpešta 989.15 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 793.54—796.54 (795.04), London 275.23—276.08 (275.63), Newyork 56.31—56.51 (56.41), Pariz 222.63 bl., Praga 167.11—167.91 (167.51), Trst 295.73 bl.

Zagreb. Amsterdam 2278—2284, Budimpešta 987.65—990.65, Berlin 1850.25—1853.25, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 793.57—796.57, London 275.23—276.08, Newyork 56.31—56.51, Pariz 221.63—222.63, Praga 167.11—167.91, Trst 294.68—296.68.

Belgrad. Amsterdam 2278—2284, Berlin 1850.25—1853.25, Bruselj 78.03—79.23, Budimpešta 987.50—990.65, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 793.5—796.5, London 275.23—276.08, Newyork 56.31—56.51, Pariz 221.63—222.63, Praga 167.11—167.91, Milan 294.60—296.60.

Curih. Belgrad 9.1265, Berlin 128.29, Budimpešta 90.15, Bukarešt 3.08125, Dunaj 72.54, London 25.1475, Madrid 72.50, Newyork 515.6725, Pariz 20.3025, Praga 15.2775, Sofija 8.7175, Trst 26.985, Varšava 57.825.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.5825, (valuta) 12.525; v Londonu, Newyorku in Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljublj. kred. 123 den., Prastredion 905 den., Kred. zavod 170 den., Veveče 130 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Ruše 250—260.

Zagreb. Drž. pap. vojna škoda ar. 440—443, kasa 440—443, termi: XII. 444—447, I. 417.50—419 (416—417, 420), 7% inv. pos. 85.25—86, agrari 52.50—53 (52.5), Bančni pap.: Hipo 200—201 (202), 201.50, 200, Poljo 16—17, Hrv. 50 d., Kred. 94 d., Jugo 84—84, Ljublj. kred. 123 den., Medjun. 56.50, Prastred. 905—910, Srpska 157 d., Zem. 129—131

(120), Kat. 32 d., Obrtna 36 d., Eino 164 d., Ind. pap.: Guttmann 185—190, Slavonia 150 d., Slavex 94 d., Drava 320—360, Sečerana 380—390 (370—375, 380), Osl. ljev. 210—220, Brod. vag. 140—150, Union 145 bl., Isls 19 d., Ragusa 490—440 (430—435), Trbovlje 452.50—460, Vevče 132 d., Nar. sum. 40 d., Piv. Sar. 160—170, Nar. mlin. 20 d., Oceania 180 d., Jadr. plov. 525 d., Danica 115 d.

Dunaj. Don. sav. jadr. 53.10, Wiener Bankverein 21.50, Creditanstalt 52, Escomptee 170, Union 24.40, Aussiger Chemische 218, Mundus 168, Alpine 34.10, Trbovljska 56.10, Kranj. ind. 39, Rima Murany 104.50.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 11 vagonov bukovič drv in 2 vagona bukovič neobrobjenih plohov. Tendence neizpremenjena.

Ekskutivna prodaja: 153 m³ prost m. (7 vag.) hrastovih drv 1 m, 20% okroglih, okroglice na koncu žagane 20%, lko vag. parit. Trbovlje 128.50 dinarjev.

Žito

Preokret, ki je nastal na žitškem žitnem trgu v soboto, je povzročil tudi pri nas močno izboljšanje položaja. Zlasti pa so znižanja vovzn in eksportnih relacijah močno vplivala na porast cen. Času primerno suha koroza se je danes trgovala v Novem Sadu gladko po 120, torej za 5—7% para dražje kot v soboto. Umetno sušena koroza je takisto poskočila za 2 1/2—5 para, enako tudi pšenica, katere je izpod 187.50 skoro nemogoče dobiti. Pri čvrsti situaciji je postala tudi kupčija nekoliko živahnija in promet se je znatno izboljšal.

Zaključeno je bilo: 1 vagon pšenice, 1 vagon koroze. Tendence neizpremenjena.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. **Novi Sad.** Pšenica bač. 177.50—182.50, ban. 175—180, sr. 177.50—82.50, oves bač. 140—142, koroza bač. garant. 107.50—112.50, bač. nova 100—105, XII. in I. 112.5—117.5, ladja »Dunav« 130.50—132, IV. 132.50—137.50, suha 180—185, ječmen bač. 120—125, moka 0 g 290—300, št. 2 265—275, št. 5 235—245, št. 6 190—200, št. 7 150—160, št. 8 112.50—117.50, otrobi bač. 97.50—102.50, krompir beli 55—60. Tendence prijazna. **Promet:** 28 vagonov pšenice, 1 vag. ovs, 34 koroze, 2 ječmena, 8 moke.

Budimpešta. Tendence čvrsta. Pšenica: marec 23.50—23.75, zaklj. 23.74—23.75; maj 24.18 do 24.45, zaklj. 24.44—24.45; rž: marec 16.86—16.88, zaklj. 16.84—16.86; maj 17.40; koroza: maj 16.60 do 16.76, zaklj. 16.76—16.78; koroza tranzit maj 16.30—16.40, zaklj. 16.42.

Živina

V Milanu je bilo v petek prodanih 330 zakladnih jugoslovanskih telet po 7—7.50 lire za kg žive teže.

Dunajski živinski se'em. (Poročilo tvrdke Edvard Saborsky & Co., Dunaj.) Danes je bilo pripeljanih na prosti trg 2060 glav živine, na kontumačni trg pa 1092 glav živine. Iz Jugoslavije je bilo pripeljanih 291 glav. Na prostem trgu je bilo 1131 volov, 428 bikov, 454 krav in 2 bivola. Cene za vole najboljše vrste 2.16—2.30, I. 1.70—2.00, II. 1.30—1.60, III. 1.00—1.20, za krave najboljše vrste 1.50, I. 1.30—1.45, II. 1.00—1.10, za bika 1.20 do 1.60, za klavno živino 0.60—0.80. Cene so v splošnem padle za 5 grošev.

Hmelj

Zatec, CSR. Nakupovanje na deželi se nadaljuje. Promet znaša 100—250 stotov. Tu se mudijo zastopniki neke jugoslovanske velepivovarne (Sarajevu, Zagreb?), ki vsako leto kupi 500—600 stotov na deželi. Cene so neizpremenjene. V sredo pa je bila prodana 1 bala madjarskega tranzitnega hmelja 1928 za 10 Kč.

Nürnberg, Nemčija. Za srednji in slabi hmelj ni zanimanja. Cena za štajersko srednje blago je 35—40 mark, za prima bačko blago 40 mark.

Bruselj, Belgija. »Saezer Hopfen- und Brauereizitung« piše: V prvih 8 mesecih t. l. je znašal uvoz hmelja v Belgijo 1503 tone napram 1900 tonam lani. Največ uvoza pride iz Nemčije: letos 635 tone (lani v prvih 8 mes. 538 ton), iz CSR 270 (200) ton, iz Jugoslavije 185 (131) ton in iz Francije 253 (344) ton. Cene, ki so bile v začetku sezone visoke 2000—3000 frankov, so padle sedaj za jugoslovansko blago od 500 frankov navzgor (najboljše češko blago od 880 frankov dalje). Belgija je letos pridelala veliko hmelja.

Wagner: Valkira

K premieri v ljubljanski operi dne 17. t. m.

Za naše razmere je uprizoritev »Valkire« izreden dogodek. Zalibog, leta 1870, je bila opera izdana, danes šele jo čujemo pri nas in jo imamo za izreden dogodek. Bila je topot prvič izvajana, žuli bi vendar že enkrat radi cel »Prstan Nibelungov«, »Siegfried« itd., toda... nekako beraške provincialne so naše razmere in v našem gledališkem listu je še danes, leta 1929 mogoče staveti: »Danes je Wagnerjevo vprašanje že kolikor toliko rešeno...« itd. Za kogar še danes ni povsem rešeno, ta ga ne bo rešil do sodnjega dne...

Svet je namreč že davno, najmanj pred pol stoletjem prekorčil Wagnerjev višek, ga je do danes že popolnoma izžepal in danes gre borba za to, da se iznebimo Wagnerja. Zakaj vse to, kar nam je povedal Wagner, je danes že premagano stališče: čustvena interpretacija drame, slikarski način ilustracije itd., danes smo preko tega.

Tako je naša publika občutila »Valkiro« za dolgočasno, zakaj želi si pravih kinematografskih efektov, moritev v masi itd., kar pa pri čustvenem človeku romantike, kakršen je Wagner, ne najde. Ne govorim o inteligentni publiki, marveč o oni, ki se šolala pri naši operi.

Gre za tonsko slikanje naravnih pojavov, čustev itd., in danes smo Wagnerju odoleli. Lirike in tragike ne razumemo več, zato nam je Wagner premagano stališče... In vendar sem čul med odmorom govoriti ljudi, kako jih muzika ovira, da ne slišijo teksta! Za takšno publiko, oprostite, je škoda truda!

Poročati imam o vtisih premiere.

G. Polič, ravnatelj opere je zavzel v prvem dejanju napram Wagnerju »delikatno« stališče kakor ga je vajen od Mozarta. Bilo je pa stališče predelikatno, zakaj niti partiturnih not nismo čuli iz orkestra. V drugem in tretjem dejanju pa je Polič vendarle pokazal, kaka je partitura in tedaj smo se divili inteligentni orkestru, ki je prinesel vse, kar narekajo note in še več, kar narekajo umetništvo. G. Maršec kot Siegmund je dobil zlasti v prvem dejanju ogromen glas, ki je bil presenetljivo v prid opernemu efektu. Izgovorjava sijajna, muzikaliteta vzorna. Hunding — Križar neoporečen, sijajen v svoji vlogi, Wotan — Primožič, preveč baročno patetičen, Sieglind je vloga pristojala, ker ni imela veliko občutja. Brunkild ge. Kavčnikovi gre velika čast v vseh ozirih, zakaj glasovno kakor igralski je bila svoji vlogi povsem dorasla. Posebno v zadnjem dejanju je delala umetniške čudeže. Omeniti imam še Frikko — Staglijar-Kogejovo, reči pa moram, da Valkire v zadnjem dejanju skoro niso imele dovolj glasu, če izvajam Poličevo. Režiser je imel pri tej operi težko nalogo: opremiti z mimiko dolge scene, pri katerih je moral intimitno prisluškovati glasi in ustvariti iz glasu nekaj, kar v tekstu in navodilih ni bilo pisano. Inscenator Vavpotič je v danih razmerah — Valkira je sicer luksuz — storil svoje. Več po repriži.

Valkira je uspeła, tudi z našimi skromnimi sredstvi. Tista publika, ki se je pri tem dolgočasila, pa naj gre drugje rajši v kinematograf.

Ljubljanska opera: Beneška noč

Dne 18. nov. je bila premiera J. Straufove opere: »Beneška noč«, nastale l. 1883. Zal, sem bil podpiran, tedaj zadržan, pa poročam o repriži, ki je bila dne 16. t. m. Snov stvari tvorijo ljubezenski zapletaji in komične zamenjave, ki se na koncu tako rešijo, da je za zaljubljenec prav. V ostalem se dejanje vrši v Benetkah o pustu, da je bolj pestro in zanimivo. Glasbe »kralja valčkov« ne bom popisoval, saj jo menda vsak pozna, to lahko, učesu prijetno zibanje v melodijah in ritmu — delo je nekaj predelal E. W. Korngold. Zasedba je bila običajna operetna, prilegnili so zraven še g. Gošiča, ki nima ne pevski ne igralski operetnega naturesla in je samo škoda, če bi ga s takimi vlogami kvarili. Režiral je g. Povše. Mislim, da bi se dale opere izvajali tuptam tudi v manj klovnskem stilu.

Z vztrajno gojitvijo opere pri nas je opera vzgojila svojo posebno operetno publiko, žalibog. Ta, kakor sem videl, nima za glasbo nobenega smisla in ploska najbolj je surovi šali. Kriva pa je temu tudi izvedba operet pri nas, ker se ne izbirajo umetniško seriozneje reči in ker se te tako izvajajo, da nimajo za glasbo posebno privlačnosti. Koristno bi bilo, naj bi se opereta pri nas po moči zavrla, ali pa naj bi se začela seriozneje gojiti. — Kapelnik gospod Nežat je kot dirigent storil svojo dolžnost.

Za ali proti?

Za ustanovitev državnega podtajništva za sport.

Med tem ko čitamo po naših časopisih izjave proti sportu, grade po sosednih državah stadione, ki stanejo ogromne vsote, ustanavljajo visoke šole za fizično kulturo. Imenujejo se posebna ministrstva in sekretarijati, da se omogoči čim tesnejša sodelovanje sportnih organizacij s faktorji, ki vodijo državo. Proti sportu se izjavljajo pri nas največ oni, ki bistva sporta sploh ne poznajo. Poznajo pa sport samo z ulice, kjer vidijo mladino divjati. No in ravno tako divjanje po ulicah je nujna posledica naredb in odredb, ki sport zabranjujejo. Dajte mladini prostost in dovolj sportnih igrišč, pr bodo ulice takoj proste. Tako pa mladina ne sme v klube, kjer je pod strogim nadzorstvom. Zato pa divja po ulicah. In tak divjanje je samoobsebi umljivo škodljivo zdravju. Iz takih izjav se pa jasno očituje, da je sport zadeva celokupnosti, to je naroda in države in mu je treba posvečati tudi večjo pažnjo. Nujna potreba je, da se za sport zainteresirajo krogi, ki vodijo narod, kajti uspešno in koristno delovanje sportnih organizacij je mogoče samo v čim ožji zvezi z državnimi ustanovami. Organizirati sport na tej podlagi je iskrena želja vseh pravih sportnikov, ki desetletja nesebično delujejo za procvit sporta.

Skoro vse države Evrope propagirajo in podpirajo sport, ustanavljajo se celo ministrstva in sekretarijati, ki imajo izključno namen podpirati in propagirati sport. V ta namen se žrtvujejo naravnost ogromne vsote. Vsem pa prednjačita v Evropi Nemčija in Madjarska. Tudi našim sportnikom je znana berlinska visoka šola, saj so jo obiskovali naši Orli, Ilirija ima trenerja, absolventa te šole. Kakšno moč ima madjarska vlada na sportne organizacije, smo videli, ko se je sklenil sportni mir med J. N. S. in Madjari. Pa je prišel sekretariat za telesno kulturo in vztraja na malenkostih, ki so za Madjare nacionalnega pomena, in z rednimi odnosi se radi tega ne more pričeti. Radi tega imajo Madjari več škode kot mi, pa vseeno vztrajajo. Tudi je znano koliko žrtvuje kulturno tako zaostala Turčija za sport. No in naša sosedna Bolgarska! Koliko bolgarska vlada žrtvuje za sport. Seveda so pa uspehi tudi pri Bolgarih vidni. Spominimo samo na Balkansko Olimpijado v Atenah, kjer smo pogoreli, ker ni bilo pravočasno pomoči od strani vlade. Pa uspehi bolgarskih nogometnih moštev, za katere se pred kratkim sploh ni vedelo, da obstojajo. Kakšno vsole stavlja vlade (Francija) v proračune. Naševali bi lahko še dalje.

Sedaj pa prihaja iz Češke vest, da bo država gradila šole za fizično kulturo, poleg te šole pa ogromen stadion, v katerem bodo gojenci gojili sport tudi praktično in ta Češka, ki prednjači celemu svetu s svojimi telovadnimi organizacijami. Saj je znano vsem, da so Čehi s svojimi nogometnimi moštvimi pred vojno opozarjali ostale naroda na Češko.

Kako je pa pri nas. Omenili smo že razne izjave, objave, navedbe in odredbe. Vse se nanašajo na pretirano gojenje sporta, proti kateremu smo tudi mi. Ker je pa sport kot smo dejali, ravno radi teh izjav postal vidna zadeva celokupnosti, je potrebno tudi pri nas čim ožje sodelovanje odgovornih činiteljev z vrhovnimi sportnimi forumi. Težave, s katerimi se bore J. N. S., J. L. A. S., kadar treba nastopati v inozemstvu in reprezentirati Jugoslavijo, se morajo prenehati. Ne sme se več dogoditi, da bo naša reprezentanca odšla na tekme s pomočjo tuje države. (Stužaj Balkanska Olimpijada.) Naravno za enkrat še ne more biti govora, da bi se gradile na državne stroške šole za telesno kulturo. Potreba in celo nujna potreba je pa ustanoviti pri ministrstvu za socialno politiko ali pri prosvetnem ministrstvu sekretariat, ki bi bil v zvezi z vrhovnimi sportnimi forumi. Cini bi se ustanovil tak sekretariat, bi naš sport krenil na nova pota. Tak sekretariat bi bil tudi prva etapa pri zgraditvi šole za telesno kulturo.

NEPROSTOVOLJNI KONEC NOGOMETNIH PRIREDITEV V MARIBORU.

Po dvomesečni zabrani igre I. S. S. K. Maribora od strani LNP je dobil prepoved igranja za dobo od 2 mesecev tudi SK Rapid in sicer od 18. t. m. naprej. Tako skrbi LNP za napredek nogometa v Mariboru. Pri Filipih ...

SK Ilirija (iz tajništva). Prihodnja seja načelstva se vrši v torek ob 20.30 v damskem salonu kavarnar Emona. Gg. načelniki sekcij se naprošajo ponovno, da nemudoma uredijo uraščajsko članarino. — Tajnik I.

Težkoatletska sekcija SK Ilirije. Dviganje uteži, boks, rokoborba in jiu-jitsu. Treninji vsak ponedeljek in četrtek od 19. ure dalje v telovadnici srednje tehnične šole na Mirju. Novi člani se sprejemajo istotani. — Načelnik sekcije.

TOVARNA TESTENIN »PEKATETE«, družba z o. z. v Ljubljani, naznanja prelužno vest, da je po daljšem bolehanju nenadoma umrl njen šef in družabnik, gospod

Matija Dolničar

Pogreb velezaslužnega pokojnika se bo vršil v sredo dne 20. novembra ob 15.30 uri od doma žalosti, Sv. Petra cesta št. 66, na pokopališče k Sv. Križu. Ohranimo mu časten spomin.

Ljubljana, dne 18. novembra 1929.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 150 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas - 5 Din. Oglasi nad svet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Sedlarski pomočnik
mlad, išče službe. Na-
slov v upravi Slovenca
pod št. 13.066.

Šofer
irednje starosti, samski,
energičen, dela tudi sam,
želi premeniti službo. —
Cenji, ponudbe na upravo
pod »Zvest« št. 12.862.

Službodobe

Pekovskega učenca
kateri bi imel veselje do
pekarske obrti, 15 let
star in iz poštene hiše,
sprejemem. Hrana in stan-
ovanje v hiši. — Franc
Horvat - Cirkovce, pek.

Pianist -inja
izvrsten za solo sviranje
in sodelovanjem violine
in kinematografu, se išče.
Nastop takoj. — Ponudbe
naj se pošljejo na »Bal-
kana« kino, Šibenik.

Sposobnega delavca
ki zna popravljati čevlje,
izdelane (šivane) na pa-
tent doppel-strojne, in se
razume na strojno šiva-
nje, sprejemem. — Šime
Kuvač, trgovina usnja in
čevljev, Šibenik.

Hlapca
iščem k 1 konju. Plača
po dogovoru. Opekarska
cesta 34, Ljubljana.

Pekovski vajenec
se sprejme takoj z vsi
oskrbo v hiši. — Pekarna
Strouhal, Sv. Jurij ob
Taboru.

Učenca
dobrih in revnih staršev
sprejmeta v svojo trgo-
vino z mešanim blagom
M. F. Dolensak, Polen-
sak pri Ptuj.

Hlapca
k dvema konjema iščem.
Biti mora neoženjen, za-
nesljiv in trezen. Nastop
službe takoj. Ponudbe na
upravo pod št. 13.041.

Učenko
pridno, iz poštene hiše,
ki ima res veselje do trgo-
vine, sprejemem. Štefan
Šerbak, trgovec, Pameče
pri Slovenjgradcu.

Kmečko dekle
pošteno in pridno, dobi
stalno in dobro službo v
trgovsko hišo na deželi.
Znati mora nekaj kuhe,
biti zanesljiva in zares
pridna, ter opravljati vsa
hišna dela. V hiši so tri
osebe in je služba zelo
lahka. Starost do 35 let.
— Oglase na upravo »Slo-
venca« pod št. 13.030.

Poslovodjo (-kinjo)

v trgovino z mešan. bla-
gom, iščem za takoj.
Prednost imajo, kdor ima
obrt ali vsaj zadostno
praksu. Reflektanti z de-
žele imajo prednost. Na-
slov pove uprava »Slo-
venca« pod št. 13.032.

Pouk

Šoferska šola
L. obl. konc. Camernik,
Ljubljana, Dunajska c. 36
(Jugoavto). — Tel. 2236
Pouk in praktične vožnje

Damel **Damel**
Brezplačni krojni tečaj,
večerni in popoldanski,
za šivilje, nešivilje in
uradnike, ki se želijo iz-
obraziti v izdelovanju
garderobe - priredi Za-
sebno krojno učilišče v
Ljubljani, Stari trg 19 -
dne 22. novembra. Ker je
za tečaj določeno le go-
tovo število obiskoval-
cev, naj se zainteresirane
čimprej prijavijo. Vpiso-
vanje čez dan in zvečer
od 6 do 8.

Stanovanja

Sobo
event. s hrano, oddam
gospodični ozir. gospodu.
Ilirska ulica 19/II, levo.

Prazno sobo
s posebnim vhom, od-
dam. — Društvena ul. 27,
Novi Vodmat.

Stanovanje
sobo in kuhinjo, oddam
s 1. decembrom. — Kos,
Tržaška c., Stan in dom.

Stanovanje
dveh sob, verande, ku-
hinje in pritlikin, elektri-
ka, vodovod, parket, se
odda s 1. decembrom. —
Rožna dolina, cesta X.
št. 23, pod »Streliščem«.

Denar

Družabnica
se sprejme starejša oseba
v dobro ideoč trgovsko
podjetje na deželi. Po-
treben kapital 40—60.000
Din, ali pa se istotam
sprejme ista v popolno
dostojno oskrbo tudi z
manjšim kapitalom. Cenji,
ponudbe na upravo Slo-
venca pod »Mala druž-
na« št. 12.890.

Radio

Župnik radio
proda za dvorano ali za
gostilno, ker je za sobo
preglasen, 5 (3+2) žar-
nic, za 2000 Din. Oglejte
si ga v Gosposki ulici 4,
II. nadstr., levo.

Našim kupovalcem!

Engros zaloga za Jugoslavijo je bila ravno kar otvorena.
Vprašanja in naročila na

COLUMBIA GRAPHOPHONE CO. LTD. LONDON
Zagreb, Gundulićeva ulica 7

Svila vseh vrst

kakor tudi TRPINOVO PLATNO po ceni se
dobi v **TKALSKEM BAZARU, MARIBOR.**
Vetrinska ulica št. 15

Vnajem

Trgovina
dobro vpeljana, z meša-
nim blagom, z velikim
skladiščem, na promet-
nem kraju na deželi, se
odda s 1. jan. pod zelo
ugodnimi pogoji. Naslov
v upravi Slov. št. 12.891.

Trgovino in pekarijo
lepi, na novo izdelani
lokal, pri farni cerkvi in
ob glavni cesti, oddam
ugodno v najem. — Jože
Javornik, lg št. 34.

Prostori za skladišča
za glavnim kolodvorom
se oddajo. Naslov se izve
v upravi Slov. št. 13.069.

Lep trgovski lokal
oddam v najem z delnim
inventarjem na promet-
nem prostoru pri cerkvi,
v Zagorju ob Savi. Vpra-
šanja na: Marija Müller,
Zagorje.

Posredstva

Visokoprtilično hišo
lepo, s petimi sobami in
pritliklinami, z vsem kon-
fortom, s kletnim stano-
vanjem za hišnika, pro-
dam na najlepši točki ob
Celovski cesti v Šiški, z
urejenim sadovnjakom in
cvetličnjakom, s 1700 m²
sveta, katerega se lahko
odproda. Natančen naslov
se izve v upravi tega
lista pod št. 12.806.

Objave

Preklci!
Podpisani naznanjam, da
nisem plačnik za dolgo-
ve, katere bi moja žena
Marija naredila, kjerkoli
si bodi. — Oskar Detela,
Dobrava, Vintgar.

Original

LUTZ peči
Peči MONOLIT in EKONOMA
Velika zaloga!
Ing. Guzelj, Ljubljana VII
Telefon 3252 Jernejeva c. 5 Telefon 3252

Hrastove blode

in hrastove plohe od 55
milimetrov debele naprej
kupi se stalno J. Pogač-
nik, lesna industrija Škof-
ja Loke (ob kolodvoru)

Kupi se
3000 kubičnih metrov
bukovih
hlodov

premera od 30 v špiči
navzgor in od 2 m na-
prej dolžine, toleranca
20% od 25 v špiči. Pla-
čilo ob prejemu blaga. —
Ponudbe naj se dostavi
na naslov: Lesna indu-
strija in stolarna Viktor
Tomšič ml., Teharje pri
Celju.

Prodamo

Plinska peč
s 15 žarili, se proda za
polovično ceno v kon-
sumu, Kongresni trg 2.

Proda se:
železniške tračnice, 1 ko-
tel, 1 velika dvorišna
vrata s stebri. Naslov se
izve v upravi »Slovenca«
pod št. 12.803.

Puhasto perje
kilogram po 38 Din raz-
pošiljam po povzetju naj-
manj 5 kg. — Potem čit
belo gosje kg po 130 Din
in čit beli puh kg po
300 Din. — L. Brozović,
Zagreb, Ilica 82.

Ca. 2000 kom. vreč
iz jute, cementnih, rab-
ljenih, vsebine po 30 do
50 kg, pripravljen za pre-
mog, proda Ljudevit Sirc,
trg. v Kranju.

Hrast
Prodaj večjo količino
prvovrstnega hrastovega
lesa, posekanega in do
voza spravljene. Filip
Skok, Kaplja vas, Sv. Pa-
vel pri Preboldu.

Krompir
lep, prebran, hribovsko
blago - razpošilja vsako
množino po najnižji dnev-
ni ceni. Štefan Šerbak,
trgovec, Pameče pri Slo-
venjgradcu.

Špecerija
Proda se takoj stara,
vpeljana špecerijska trgo-
vina z vso zalogo in in-
ventarjem vred v Ljub-
ljani. — Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Špece-
rija« št. 13.054.

Nože

za ribanje zelja imam na-
prodaj. Opekarska c. 34,
Ljubljana.

Obrt

Foto-Holynski
Ljubljana, Dunajska c. 6.
Solidno delo! Nizke cene!

Modistinja
Anica Puhek, Šelenbur-
gova ulica 6/I, nudi naj-
cenejše in najlepše dam-
ske klobuke že od 60 Din
naprej. — Preoblikovanje
28 Din.

Škornje
izdeluje po meri KOS,
Tržaška cesta, Stan in
dom.

Varčujte!

Veliko si prištedite na
času in denarju, če si za
bodočo hudo zimo naba-
vite dobro peč za kurje-
nje z žagovino.

Krojači in šivilje!
Za grejenje likalnika iz-
delujem posebne vrste -
tudi za žagovino.

Trgovci!
Zahtevajte ilustrirani en-
gro cenik pri trdki
št. Lamut
Vransko pri Celju
izdelovanje štedilnikov in
peči na debelo.

Pšenično moko
najboljše mline nudi naje-
nše električno moko in
mievski izdelki
A. VOLK, Ljubljana
Resljeva cesta 24.

Premog

in drva najbolje vrste
dobavlja I. Pogačnik, Bo-
horjeva 5. Telefon 2059.

Talarje
birete, šemise za veleč.
duhovščino izdeluje Franc
Himmelreich - Ljubljana,
Pred škofijo 9-II. - Delo
fino, cene nizke.

Priporoča se
delikatesna
trgovina
in zajutrkovalnica
J. BUZZOLINI
Ljubljana, Lingarjeva ul.
(za škofijo).

IVORNICA
STAMPILJK
I. SOKLIC
MARIBOR
Aleksandrova cesta 34

Cenji, damam in gospodom naznanjam, da sem svoji
modni salon

za izdelavo oblačil za dame in gospode
preselil na Jurčičev trg št. 2/I

Vsa dela se izvršujejo po najnovejši modi in pod
mojim lastnim nadzorstvom. — Za cenjena naro-
čila se priporoča
TEODOR KUNC
LJUBLJANA :: Jurčičev trg št. 2, I. nadstr.

Oblastveno koncesionirana

šoferska šola

I. GABERŠČIK, bivši komisar za šoferske izpite,
Ljubljana, Bleiweisova cesta 52. Praktični in teo-
retični pouk na podlagi najmodernejših pripomoč-
kov in praktične vožnje z zaprtimi in odprtimi
avtomobili. Prih. redni tečaj se prične 2. dec. t. l.

MIKLAVŽ

je največji prijatelj

„Doko“

čevljev, ke so naj-
trpežnejši, a tudi naj-
cenejši. — V zalogi
vseh vrst za odrasle
in otroke. —
„Doko“
Prešernova uli-
ca številka 9,
- dvorišče -

Diplomirani rudarski inženjer, jugoslovanski držav-
ljan z večletno prakso na rudi in premogu.
se sprejme kot

obratovodja

na obrat v Sloveniji. Ponudbe na upravo lista pod
št. 13.038.

**Izrada 124.000 ko-
mada „6% obvez-
nica za finansijsku
likvidaciju ošteta
za beglučke zem-
lje u Bosni i Her-
cegovini“**

Na osnovu člana 94. Zakona o državnem
računovodstvu, a prema rešenju Gospodina Mini-
stra Finansija D. Br. 45.430 od 14. novembra 1929.
godine održaće se u Odeljenju državnih dugova
Ministarstva Finansija (Bosanska ulica Br. 70 Soba
Br. 20) druga, naknadna, javna, ofertalna licitacija
sa skraćenim rokom na dan 30. novembra 1929.
godine u 11 časova pre podne za izradu 110.000
komada »6% obveznica za finansijsku likvidaciju
ošteta za beglučke zemlje u Bosni i Hercegovini«
sa oznakom serija i brojeva i 14.000 komada re-
zervnih blanketa istih obveznica bez serija i
brojeva.

Ponude se primaju najdalje do 11 časova pre
podne označenog dana.

Kaucija propisana po čl. 88. Zakona o držav-
nom računovodstvu ima se položiti blagajni Ode-
ljenja državnih dugova najdalje do 10 časova na
dan licitacije 30. novembra 1929. godine. Kaucija
za državljane Kraljevine Jugoslavije je 5%, a za
strane 10% i prilaže se prema sumi od dinara
150.000, a po svršenju licitaciji prema izlicitiranoj
sumi.

Pravo učestvovanja imaju samo domaća pre-
duzeća u Kraljevini Jugoslaviji.

Ponuda mora biti u zapečaćenom kovertu sa
adresom: »Ponuda za izradu 6% obveznica za
finansijsku likvidaciju ošteta za beglučke zemlje
u Bosni i Hercegovini«.

Ponuda mora biti propisno taksirana.

Ova licitacija odnosi se samo na izradu -
štampanje - obveznica pošto će potrebnu hartiju
Odeljenje državnih dugova staviti na raspoloženje.

Uslovi za ovu licitaciju mogu se videti u
Odeljenju državnih dugova (soba br. 5) za vreme
kancelarijskog rada.

Iz Odeljenja državnih dugova
D. Br. 45.430 od 14. novembra 1929 godine.

**Ali ste že
poravnali naročnino?**

Beležne KOLEDARJE Blok

Notes 1930 Zepne

nudi po najugodnejših cenah

tiskarna „SLOVENIJA“ Wolfova 1

ALBIN REISMAN

spediter

v poedeljek dne 18. novembra 1929 ob 9 po živčnem napadu
za vedno zatisnil svoje blage oči. — Pogreb nepozabnega po-
kojnika se bo vršil v sredo dne 20. novembra 1929 ob 15 iz
mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju. — Sveta maša
zadušnica se bo darovala dne 23. novembra 1929 ob 7 zjutraj
v stolni in mestni župni cerkvi v Mariboru.
Maribor, Chicago, dne 18. novembra 1929.

ROZA REISMAN, soproga. JOSIP in TOMAZ REISMAN, brata
— in vsi ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

Išče se samostojni preizkušeni

TKALSKI MOJSTER

za avtomatske statve za izdelavo surovih bombažnih tkanin
(molino), ter samostojen in sposoben ŠLIHT - MOJSTER za
šlihtanje molina. Nastopiti moreta takoj. Pismene ponudbe s
spricvali (prepisi) in pogoji naj se pošljejo preko Jugoslov.
Rudolf Mosse, Beograd — pod sifro »AUTOMAT 545«.

Sezijska prodaja

novo prispelega zimskega blaga po izredno nizkih cenah. Kamgarni
za moške obleke od 100 Din, razno suknjo od 45 Din, doubl za ženske suknje
od 125 Din, za ženske plašče od 45 Din, volneno blago za ženske obleke
(130 cm široko) od 34 Din, različni kambriki, vsakovrstni barhenti in flanele
od 9 Din, bela in rujava kontenina za rjuhe od 20 Din, koci od 120 Din dalje.

Suknena obleka 3-10 m blaga **230 Din**
z vso dobro podlogo samo

Blago zanesljivo dobro, cene nizke, postrežba točna in solidna. Vsakdo
naj se poslužiti ugodnega nakupa dobrih oblačil po nizkih cenah, in to v
manufakturni trgovini Ivan Kos, družba z o. z.,
Sv. Petra cesta 23 :: Ljubljana :: Sv. Petra cesta 23

Oblastno koncesionirana

šoferska šola
Gojko Pipenbacher
LJUBLJANA - Dunajska 15 - Pisarna: Rutarjeva
Otvoritev 2. novembra

Zahvala

Povodom smrti našega nepozabnega soproga, skrbnega in dobrega očeta, strica in tasta, gospoda

Franca Murnika

izrekamo vsem za izraze iskrenega sočutja najtoplejšo zahvalo. Vsem, ki so ga obiskovali in tolažili za časa njegove težke bolezni, posebno č. g. patru Norbertu, naj Bog plača.

Nadalje se zahvaljujemo prečastiti duhovščini in vsem onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Maše zadušnice se bodo brale v cerkvi Marije Pomagalj na Brezjah.

Brezje, dne 16. novembra 1929.

Žalujoči ostali.

Danes se je preselil moj srčnoljubljeni, nad vse dobri soprog, gospod

Franco Greif

prokurist Kreditnega zavoda in rez. kapet. II. kl.

v boljšo večnost.

Pogreb draga bo v torek, dne 19. novembra 1929 ob pol 4 iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 18. novembra 1929.

Globoko žalujoča

Cirila Greif roj. Schiffrer
in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrji globoke žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Matija Dolničar

industrijalec

v ponedeljek, dne 18. novembra po daljšem bolehanju nenadoma v Kranju preminul.

Truplo nepozabnega pokojnika se prepelje iz Kranja v Ljubljano in se položi v mrtvašnici pri Sv. Krištofu na mrtvaški oder, odkoder se bo vršil pogreb v sredo, dne 20. novembra ob 1/4 popoldne na pokopališče k Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 18. novembra 1929.

Joško, sin. Zorica poroč. Janušić, Milica poroč. Vodenlić, Katica poroč. Lapajne, Marica, hčere. Vekoslav in Ignacij Dolničar, brata. Ivana Pečnik roj. Dolničar, sestra. Vladimir Janušić, bančni uradnik, Dušan Vodenlić, artil. poručnik, ing. Cvetko Lapajne, zetje.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

UPRAVNI SVET IN RAVNATELJSTVO KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI javljata pretužno vest o smrti gospoda

Franja Greifa

prokurista Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo ki je danes po dolgi in mučni bolezni preminul.

Pogreb dragopokojnega se bo vršil v torek, dne 19. novembra t. l. ob pol štirih popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

Preminulemu, kateri je zastavil vse svoje sile v prid zavoda, ohranimo časten in trajen spomin.

Ljubljana, dne 18. novembra 1929.

URADNIŠTVO KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI naznanja žalostno vest o smrti svojega draga kolega, gospoda

Franja Greifa

prokurista Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo

ki je po dolgem in mučnem trpljenju danes preminul.

Pogreb dragopokojnega se bo vršil v torek, dne 19. novembra t. l. ob pol štirih popoldne iz splošne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

Priljubljenega kolega ohranimo v častnem, trajnem spominu!

Ljubljana, dne 18. novembra 1929.

»KMETSKA POSOJILNICA ljubljanske okolice v Ljubljani«
javlja tužno vest, da je preminul nje večletni član nadzorstva, gosp.

Matija Dolničar

tovarnar in posestnik na Viču - Glince.

Zasluznemu pokojniku ohranimo trajen in časten spomin.

V Ljubljani, dne 18. novembra 1929.

Umrli nam je naša predraga

POLDKA

dijakinja drž. trgov. šole

po daljšem, mukepolnem trpljenju, ponovno previdena s tolažili svete vere.

Pogreb nepozabne bo v torek, dne 19. novembra 1929 ob 2 popoldne izpred hiše žalosti, Stari trg 16, na pokopališče k Sv. Križu. — Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, 18. novembra 1929.

Žalujoča rodbina JELEN.

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem vsem prijateljem in znancem za izraze iskrenega sočutja ob bridki izgubi moje ljubljene in nepozabne mamice, gospe

Josipina Terglav

Zahvaljujem se iskreno tudi vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Ljubljana, dne 19. novembra 1929.

Marija Terglav.

Rabite li nove čevlje?

Vaši poletni čevlji so za letos dovršili svojo službo.

Usojamo si Vam predložiti izbiro jesenske in zimske obutve za Vas in vso Vašo rodbino. Vrhu tega boste našli tu izbiro potrebščin, ki bo povečala koristno uporabo Vaše obutve, ki jo pričakujete od nje.

Din 79.—

Za najmlajše
Vrsta 3671-60700

Izdelani iz finega boksa, lahni, na prstih široka oblika, ki ustreza vsem zahtevam nežne otroške noge.

Din 129.—

Malim princezam
Vrsta 2843-60705

Lakasti čevlji na špango. Za malega ljubljénka, primerni tudi za jeseu, ker se za dež in sneg nosijo s snežnimi čevlji.

Din 149.—

Eleganca tudi za dečke
Vrsta 3633-40924

To je princip pri teh čevljih iz finega rujava in črnega boksa na zadržgo. Gumijasta peta omogoči elastično hojo, gumijasti uložek med podplatom varuje nogo proti vlagi.

Din 129.—

En par vzdrži za tri
3223-40808

Dečkom! Ni mogoče raztrgati njih podplata. Dobro izdelano goveje usnje, napojeno z ribjim oljem, poplat z Indiamom. Vzdrži gaženje blata in vsako drugo otroško zabavo, ako gornji del dneвно mažete z našim ribjim oljem.

Din 149.—

Za največjo gospodo
3673-60922

Deški čevlji iz mehkega boksa, iz izrazito čvrstega indijskega kipsa. Opremljeni so z gumijasto peto, katere ni tako hitro uničljiva kot usnjata. Proti vlagi pa ščiti te čevlje gumijast okvir in gumijasti vložek med podplatom in gornjim delom čevlja.

Din 229.—

Vrsta 1845-60919

Iz najboljšega laka, udobni čevlji, za vsako priliko. Ista oblika in izdelava iz rmenega ali črnega boksa izjemoma za Din 169.—.

Din 229.—

Vrsta 1645-84955

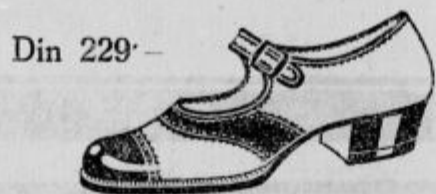
Vedno moderni, vedno elegantni čevlji za izprehod in iz el. Vsaka učenka mora dopolniti svojo toaletto s tem čevljem, ki je kombiniran v barvah topas in siena.

Din 229.—

Vrsta 1645-84952

Priljubljeni čevlji za izprehode vseh dam, katere svojo toaletto uravnavajo po modnem journalu. Prednost: mila noga, lepa kombinacija barv.

Din 229.—

Vrsta 3645-84955

Dovršena oblika športnega značaja. Nizka peta, široka španga, udobna forma, vzbuja pozornost ženskega športnega sveta. Vaš športni kostum ali plašč ne sme pogrešati takih čevljev.

Din 229.—

Prememba je življenje
6825-60962

Zamenjajte čevlje s špango s čevlji na zadržgo. Z različnimi malimi izmenjavami si napravite prijetno življenje. Ena takih malih izmenjav je izmenjava čevljev, katere sveži nogo in varuje obutev. Ako se Vam skrijejo solince, skrijte čevlje s špango in oblecite polčevlje na zadržgo.

Din 229.—

9815-60305

Lakasti odprti čevlji za ples in družbo, povsod najbolj priljubljen. Enak čevlji iz črnega semiša za isto ceno.

Din 229.—

9845-60148

Iz najboljšega laka z diskretno kombinacijo pod špango in moderno zaponko.

Din 229.—

Komteske
9645-80243

Vsak mesec nov model — to je načelo naše nove organizacije. Ta model je eden zadnjih, izdelan iz finega boksa v kombinaciji topak siena ali iz črnega semiša z lakom.

Din 229.—

9945-60105

Priljubljeni čevlji naših odjemačev. Iz črnega prima laka izdelan v treh širinah. Istotak iz črnega ševroa izjemna cena Din 169.—

Din 229.—

1845-60588

Udobni elegantni čevlji iz črnega laka; s kombinacijo prave kačje kože stane tudi samo Din 229.—

Vložek iz plutovine

za čevlje se priporoča posebno za noge, ki se mnogo pote. Zvečer ga vzemite iz čevlja in po-ušite. Zelo koristen je posebno za gumijaste čevlje in meltonke. Varje čevlje kvarnega učinka znoja in noge mraza.

Din 269.—

Naš zadnji model
Vrsta 9637-70964

S športnimi čevlji morate dopolniti Vašo garderobo. Ta model, izdelek, oblika in cena so naš ponos.

Din 269.—

Vrsta 9837-60721

Solidni čevlji boljših gospodov iz najboljšega laka, črnega ali rmenega boksa, vse po isti ceni. — Vedno na zalogi v vseh dolžinah in širinah.

Din 269.—

Vrsta 3637-60922

Karakter moških čevljev je popolnoma izražen v tej obliki. Priljubljena favona na Angleškem in v Ameriki — ne žuli noge ne žepa; iz rumenega ali črnega boksa za isto ceno.

Din 269.—

Elegantni čevlji
9677-60922

Imamo nekoliko širin v zalogi. Potrebno dopolnilo moške zimske garderobe. Polzakrožena oblika. Jako dobro pristaja okoli členkov in se da dobro zadržniti. Prvovrsten čvrst podplati — Čista Goodyear — welt konstrukcija.

Din 269.—

Pravi športni čevlji
3267-40900

Gornji del iz specijelnega črnega dull-boksa (goveje kože) z nepremotljivim jezikom. Varje Vam nogo mokrote, tudi če hodite po vodi snegu ali blatu. Gumijasti vložek med podplatom zabrani propuščanje vode.

Prednost kreme Bata
Z njo se doseže sijaj čist kot ogledalo, varuje kožo kvarnega učinka vode in nado- mešča izgubljeno mast.

Bata